

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტი

პროგრამა „ლოგოსი“

პუბლიკაციები და ღონისძიებები კლასიკური ფილოლოგიის,
ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის სფეროში

2012
თბილისი

Irene Tatišvili

HETHITISCH-GEORGISCHES
WÖRTERBUCH

Lieferung 7: T

Herausgegeben von Lewan Gordesiani

ირინე ტატიშვილი

ხეთურ-ქართული
ლექსიკონი

ნაკვეთი 7: T

რედაქტორი   **ლევან გორდემიანი**

© პროგრამა „ლოგოსი“, 2012

© ირინე ტატიშვილი, 2012

ISBN 978-9941-437-24-3

პროგრამა „ლოგოსი“

ილია ჭავჭავაძის გამზირი 13,

თბილისი 0179

ტელ. 25-02-58, ფაქსი 22-11-81

ელ. ფოსტა greekstudies@caucasus.net

ბიბლიოგრაფია

J. Friedrich, Hethitisches Wörterbuch (HW). Kurzgefasste kritische Sammlung der Deutungen hethitischer Wörter. Heidelberg, 1952. 3 Ergänzungshefte, 1957-1966.

J. Friedrich - A. Kammenhuber & I. Hoffmann (HW²). Hethitisches Wörterbuch. Zweite, völlig neuarbeitete Auflage auf der Grundlage der edierten hethitischen Texte. Heidelberg, 1975- (Bd. I: A, Lief.1-8: a- – azuri(u) [1975-1984]; Bd. II: E, Lief. 9-10: e – ezza(š)- [1988]; Bd. III: H, Lief. 11-17: a bis az [2007].

H.G. Güterbock - H.A. Hoffner, & T. van den Hout (CHD), The Hittite Dictionary of the Oriental Institute of the University of Chicago. Chicago, 1980- (Vol. 3, fasc. 1: la- – -ma [1980], fasc. 2: -ma – *mi(ya) u(wa)nt- [1983], fasc. 3: *mi(ya) u(wa)nt- – nai- [1986], fasc. 4: nai- – nutarnu- [1989]; Vol. P, fasc. 1: pa- – parā [1994], fasc. 2 : parā – ^(UZU)pattar A. [1995], fasc. 3: ^(UZU)pattar A. – putkiya [1997]; Vol. Š/1: ša – šaptamenzu [2002]); Vol. Š/2: šaptamenzu – -ši- [2005].

H.A. Hoffner, An English-Hittite Glossary, Revue Hittite et Asianique (Paris) 25, fasc. 80, 1967, 6-99.

Jin Jie, A complete retrograde glossary of the Hittite language. Leiden, 1994.

A. Kammenhuber, Hethitische Lexicographie, წიგნები: F.J. Hausmann, Wörterbücher, Dictionaries, Dictionnaires. Ein internationales Handbuch zur Lexikographie, II. Berlin/New York, 1990, 1686-1689.

A. Kammenhuber, Materialien zu einem hethitischen Thesaurus. Heidelberg, 1973 - (Lief. 1-3, Nr. 1- 4: ak(k)-/ek(k)-, šu, ta, -a- [1973-1976]; A. Kammenhuber-A. Archi, Ende Lief. 3 -7, Nr. 5: eku-/aku- [1976-1977]; M. Ciantelli, Lief. 7-9, Nr. 6: da- [1978-1979]; C.F. Justus; Lief. 10, Nr. 7: šak(k)-/šek(k)- [1981]; P. Cotticelli, Lief. 11, Nr. 8: andai- [1989]).

E. Kronasser, Etymologie der hethitischen Sprache I (fasc. 1-4), II (fasc. 5/6). Wiesbaden, 1963-1965, 1966.

H. C. Melchert, Cuneiform Luvian Lexicon, Lexica Anatolica 2, Chapel Hill 1993.

E. Neu, Glossar zu den althethitischen Ritualtexten. Wiesbaden, 1983.

H. Otten, Materialien zum hethitischen Lexikon. Wiesbaden, 1971.

J. Puhvel, Hittite Etymological Dictionary. Berlin/New York /Amsterdam, 1984- (Vol.1: A; Vol. 2: E, I [1984]; Vol. 3: [1991]; Vol. 4: K [1997]; Vol. 5: L [2001]; Vol. 6: M [2005]; Vol. 7: N [2007].

J. R. Ramos, Léxico para la Introducción al Estudio de la Lengua Hitita (<http://www.hottopos.com/convenit3/hitita.htm>).

- P. Reichert**, *Glossaire inverse de la langue Hittite*, *Revue Hittite et asianique* (Paris), 1963, 61-143.
- O. Soysal**, *Hattischer Wortschatz in hethitischer Textüberlieferung*. *Handbuch der Orientalistik, Abt. 1, Bd. 74*, Leiden, Boston 2004.
- E.H. Sturtevant**, *A Hittite Glossary. Words of Known or Conjectured Meaning with Sumerian and Akkadian Words Occurring in Hittite Texts*. 2nd ed. (William Dwight Whitney Linguistic Series.). Philadelphia, 1936.
- J. Tischler**, *Hethitisch-Deutsches Wörterverzeichnis*, Innsbruck, 1982, III-153.
- J. Tischler**, *Hethitisches Etymologisches Glossar* (Innsbrucker Beiträge zur Sprachwissenschaft, 20). Innsbruck, 1977- (Teil I, Lief.1-4: A - K [1977-1983]; Teil II, Lief. 5-7: L - N [1990- 1991]; Teil III, Lief. 8-10 : T, D/1-3 [1991-1994]).
- J. Tischler**, *Hethitisches Handwörterbuch. Mit dem Wortschatz der Nachbarsprachen*. (Innsbrucker Beiträge zur Sprachwissenschaft, 102). Innsbruck, 2001.
- A. Ünal**, *Multilinguales Handwörterbuch des Hethitischen*. (Philologia. Sprachwissenschaftliche Forschungsergebnisse, 108.1). Hamburg, 2007 (Vol.1: A-M; Vol. 2: N-Z).

შემოკლებები:

აბსტრ. = აბსტრაქტული სახელი

ადგ. = ადგილობითი, ადგილის

ანატ. = ანატომიური ტერმინი

არქიტ. = არქიტექტურული ტერმინი

ასტრ. = ასტრონომიული ტერმინი

აქად. = აქადური

ახ. = ახალხეთური ენა (დაახლ. 1350-1190 წწ.)

ბოტ. = ბოტანიკური ტერმინი

ვაორმაგ. = ვაორმაგებული ფუძე

ვილგ. = ვილგამეშის ეპოსი

დ.მ. = დაუდგენელი მნიშვნელობის

ეგვ. = ეგვიპტური

თანდ. = თანდებული

იდ. = იდეოგრაფით გადმოცემული

იერ. = იეროგლიფური ლუვიური

იურ. = იურიდიული ტერმინი

კარ. = კარიული

ლათ. = ლათინური

ლიდ. = ლიდიური

ლიკ. B = ლიკიური B (მილიური)

ლუვ. = ლურსმული ლუვიური (უპირატესად ლუვიური კონტექსტიდან)

"*ლუვ.*" = სავარაუდოდ, ლურსმული ლუვიური (ხეთური კონტექსტიდან)

მელ. = სამედიცინო ტერმინი

ნაკლ. = ნაკლული სიტყვა ან ფორმა

ნაწ. = ნაწილაკი

რელ. = რელიგიური ტერმინი

სამართლ. = სამართლებრივი ტერმინი/ გამოთქმა

სამხ. = სამხედრო ტერმინი

სუფ. = სუფიქსი

ტ.ტ. = ტექნიკური ტერმინი

უკუქც. = უკუქცევითი

უცხო წარმ. = უცხო წარმოშობის

ფალ. = ფალაური

-ფუძ. = -ფუძიანი

შდრ. = შეადარე

შემოკლ. = შემოკლებული

შუა ხ. = შუა ხეთური ენა (დაახლ. 1450-1350 წწ.)

ძვ. = ძველხეთური ენა (დაახლ. 1650-1450 წწ.)

ხათ. = ხათური (იგივე პროტოხეთური)

ხეთ. = ხეთური

ხურ. = ხურიგული

ხურ.-ხეთ. = ხურიგულ-ხეთური ტექსტები

***

abl. = აბლაგივი (მოქმედებითი ბრუნვა)

acc. = აკუზაგივი (ბრალდებითი ბრუნვა)

act. = აქტივი (მოქმედებითი გვარი)

adj. = ადიექტივი (მედსართავი სახელი)

adv. = ადვერბი (გმნიმედა)

c. = (genus) *communae* (საერთო /მამრობით-მდელობითი სქესი)

c./n. = (genus) *communae* / (genus) *neutrum* (საერთო და საშუალო სქესი; სქესის მონაცვლეობა)

c. ან n. = (genus) *communae* ან (genus) *neutrum* (საერთო ან საშუალო სქესი; სქესი დაუღვენელია)

caus. = კაუზაგივი

ci. = *coniunctio* (კავშირი)

dat. = დაგივი (მიცემითი ბრუნვა) ფორმით; ფორმით და სინგაქსურად

dat.-loc. = დაგივ-ლოკაგივი (მიცემით-ადგილობითი ბრუნვა) ფორმით; დაგივი ან ლოკაგივი – სინგაქსურად

+*dat.-loc.* = თანდებული ან გმნა მოითხოვს *dat.-loc.*-ს

denom. = დენომინაგივი (სახელიდან ნაწარმოები გმნა)

deverb. = დევერბაგივი (გმნიდან ნაწარმოები სახელი)

dir. = დირექტივი (მიმართულებითი ბრუნვა)

durat. = დურაგივი (განგრძობითი ასპექტი)

enclit. = ენკლიტიკა, ენკლიტიკური კავშირი / ნაცვალსახელი / ნაწილაკი

erg. = “ერგატიული ფორმა”

gen. = გენეტივი (ნათესაობითი ბრუნვა)

+ *gen.* = თანდებული ან გმნა მოითხოვს *gen.*-ს

imper. = იმპერატივი (ბრძანებითი კილო)

inch. = ინქოატივი (დაწყებითი ასპექტი)

inf. = ინფინიტივი (საწყისი)

instr. = ინსტრუმენტალისი (მოქმედებითი ბრუნვა)

int. = *interiectio* (შორისდებული)

intrans. = ინგრანზიტიული (გარდაუვალი) ზმნა
iter. = იტერატივი (მრავალგზისი ასპექტი)
loc. = ლოკატივი (ადგილობითი ბრუნვა), ფორმით და სინტაქსურად
+*loc.* = თანდებული ან ზმნა მოითხოვს *loc.*-ს
med.-pass. = მედიოპასივი (საშუალ-ვნებითი გვარი)
n. = (genus) neutrum (საშუალო სქესი)
nom. = ნომინატივი (სახელობითი ბრუნვა)
nom. act. = nomen actionis (მოქმედების აღმნიშვნელი სახელი)
nom. agent. = nomen agentis (მოქმედების შემსრულებლის
აღმნიშვნელი სახელი)
nom. instr. = nomen instrumenti (მოქმედების შესრულების იარაღის
აღმნიშვნელი სახელი)
oppos. = საპირისპირო
part. = პარტიციპი (მიმღეობა)
pass. = პასივი (ვნებითი გვარი)
pl. = პლურალისი (მრავლობითი რიცხვი)
postpos. = postpositio (თანდებული)
praepos. = praepositio (წინდებული)
praes. = პრეზენსი (აწმყო დრო)
praet. = პრეტერიტი (წარსული დრო)
praeverb. = პრევერბი (ზმნისწინი)
pron. pers. = pronomen personalium (პირის ნაცვალსახელი)
pron. poss. = pronomen possessivum (კუთვნილებითი ნაცვალსახელი)
pron. demonstr. = pronomen demonstrativum (ჩვენებითი ნაცვალსახელი)
sg. = სინგულარისი (მხოლოდითი რიცხვი)
subst. = სუბსტანტივი (არსებითი სახელი)
supin. = სუპინუმი
trans. = ტრანზიტიული (გარდამავალი) ზმნა
vb. = verbum (ზმნა)

დეტერმინატივები¹

ა) სიგევას წინ უძღვის

DINGIR (= შემოკლ. D) ღვთაება

DUG ჭურჭელი

É სახლი

GADA სელი, თავსაფარი

GI ლერწამი

GIŠ ხე

GU₄, GUD ხარი

UR.SAG მთა

ÍD, I₇ მდინარე

IM ალიზი, თიხა

ITU თვე

KUR ქვეყანა

KUŠ ტყავი, ბეწვი

LÚ კაცი

MUNUS, MÍ ქალი

MUL ვარსკვლავი

MUŠ გველი

NA₄ ქვა

NINDA პური

PÚ წყარო

SI რქა

SÍG მაგელი

TU₇ წენიანი კერძი

TÚG, TU₉ განსაცმელი

Ú მცენარე

UDU ცხვარი

URU ქალაქი

URUDU სპილენძი

UZU ხორცი

---

¹ სია აღებულია წიგნიდან: Ch. Rüster, E. Neu, Hethitisches Zeichenlexikon. Inventar und Interpretation der Keilschriftzeichen aus den Boğazköy-Texten. Wiesbaden, 1989, 383-384 (StBoT, Beiheft 2).

ბ) სიგეჲას ბოლოში ერთვის:

DIDLI მრავლობითის ნიშანი, კრებითი

DIDLI I.A, DIDLI Á მრავლობითის ნიშანი

I.A, Á მრავლობითის ნიშანი

KAM მოსდევს რიცხვებს, დროის ერთეულებს

KI ადგილი

KU₆ თევზი

MEŠ მრავლობითის ნიშანი

MEŠ I.A, MEŠ Á მრავლობითის ნიშანი

MUŠEN ზიგი

SAR მცენარე

პირობითი ნიშნები:

- ზმნის ხმარება წინსართებით; გაქვავებული სიგყვათშეთანხმებები, იდიომები და ზოგიერთი სხვა ფრაზეოლოგიური ერთეული
- სიგყვის ან ფორმის ბოლოში: ფუძე; თავში: ენკლიტიკური კავშირი, ნაცვალსახელი ან ნაწილაკი, სუფიქსი, ბრუნვის ან პირის ნიშანი; მარცვლების გამყოფი სიგყვაში, სიგყვებისა – კომპოზიტი
- ? სათუო მნიშვნელობა სიგყვისა
- / ალტერნატიული ვარიანტები (დაწერილობის, წაკითხვის და სხვ.); მონაცვლეობა (ხმოვნის, თანხმოვნის)
- < ფორმა ან სიგყვა მიღებულია/ნაწარმოებია (ან ნასესხებია) ამა თუ იმ სიგყვიდან
- > გვაძლევს ამა თუ იმ სიგყვას ან ფორმას
- ↗ იხილე მითითებული სალექსიკონო ერთეული
- = შუემერული, აქადური ან სხვა ენაზე შესატყვისი; იგივეობა არ არის სრული იგივეობა
- =? იგივეობა სათუოა
- ≠ არ არის იგივეობა
- [მომდევნო ნაწილი სიგყვისა დაზიანებულია
-] წინა ნაწილი სიგყვისა დაზიანებულია
- [ ] დაზიანებული სიგყვის ან მისი ნაწილი აღდგენილია
- [...] დატოვებულია აღდგენის გარეშე
- () დამატებითი განმარტება ლექსემის თარგმანთან, გრამატიკულ კატეგორიასთან, ფორმასთან და სხვ. დაკავშირებით; გემინატა, მარცვალი ან დეტერმინატივი, რომელიც ყოველთვის არ გვხვდება ამა თუ იმ სიგყვასთან დაკავშირებით; საგარაულოდ არასწორი ან იშვიათი დაწერილობა სიგყვისა
- I I უღლება = -mi- უღლება, პირველი პირის დაბოლოების (აწმყო დრო, მხოლობითი რიცხვი) მიხედვით
- II II უღლება = -hi- უღლება, პირველი პირის დაბოლოების (აწმყო დრო, მხოლობითი რიცხვი) მიხედვით
- * საგარაულოდ აღდგენილი ლექსემა
- ⚡ ხეთური აღნიშვნა უცხო, ძირითადად ლუვიური, წარმოშობის სიგყვისა

T

ta¹ (*ძვ.*, წინადადებების დამაკავშირებელი დამოუკიდებელი მავრთებელი კავშირი; აგრეთვე გამოიყენება ქვეწყობილი წინადადების მთავარ წინადადებასთან დასაკავშირებლად) და, შემდეგ

ta² (*ta + -e)
↗ ta¹; -e²

ta³, da (*შემოკლ. დაწერილობა სიგევისა tananiš*)
↗ tananiš

da⁴, da-an (*შემოკლ. დაწერილობა სიგევისა dapiyan(-a)*)
– da ZI (*შემოკლ. დაწერილობა გამოთქმისა: (SIG₅) dapi ZI-ni*)
(სიკეთე) მთელ სულს (*მისალმება, დალოცვა*)
↗ dapi(ya-), dapi(y)ant-

-ta⁵, -du/-tu (*enclit., pron. pers. II, sg. dat., acc.*)
ფალ. tu (*pron. pers. II, sg. dat., acc.*); *მდრ.* -du (*enclit., pron. pers. III, sg. dat., acc.*)
მდრ. ლუკ. (*enclit., pron. pers. III, sg. dat.*) მას (*მამრ., მდედრ.*)

-ta⁶ (< -(a)šta)
↗ -(a)šta¹

-ta⁷/-ti- (*enclit., pron. poss. II*) შენი
↗ -ti-, -ta-

da⁸ (*II, ახ. აგრეთვე med.-pass.*) ალება; (+ -za) თავისთვის ალება, დაპატრონება/ დაუფლება; (*ვინმეზე*) დაქორწინება; აგრეთვე (*ვისიმე სასარგებლოდ*) გადაწყვეტილების მიღება
= ME; *part. dant-*; *nom. act. dawar*; *inf. I dawanzi*; *inf. II tawana, danna*; *iter. dašk-* (daišk-)
– *supin.* + da- (/ dai- დადება, დასმა, დადგმა / tiya- ნაბიჯის გადადგმა, დგომა) (*რაიმე მოქმედების*) დაწყება, (*რაიმე მოქმედების შესასრულებლად*) მზად ყოფნა: karpuwan dair (მათ) დაიწყეს

დაპყრობა; kururanni da- მგრად მოკიდება, ომის გამოცხადება;
takšuli da- (ეინმესთან) დაზავება
გვხვდება შემდეგ მზნისწინებთან, მზნიშვლებთან ერთად : anda, appa,
appa(n) ar a, appa(n) šara, ar a, awan ar a, katta(n), katta(n) ar a, para,
peran, peran ar a, šara, šer ar a

*d -⁹ ორი

– 2-a - (*daya -) გაორმაგება
მღრ. 7 dayuga-; dan

ta aya (ხათ., კულგის მსახური) დალაქი (ან მისთ.)
= ^{L^U}Š.U.I

^{DUG}**ta akappi-** (c./n., კურგელი)
მღრ. 7 (^{DUG})tagapiš-; tagapiša-

ta alain[...] (ხათ., adj.?, ახასიათებს ღვიძლს) უმი (?)
=? (^{UZU}NÍG.GIG) huišu-

^{MUNUS}**da amunzu-** (ეგვიპტის ფარაონის ქვრივის სახელი ან ტიტული)

(^{GIŠ/NA4})**da anga-, ta anka-** (c.?, აღვილი ან ოთახი გაბარში, სადაც
ნერიქის ამინდის ღვთაების ქანდაკება იდგა)

^DDa angawili- (გალმერთებული da anga-)

მღრ. 7 (^{GIŠ/NA4})da anga-, ta anka-

da anturiya- (subst., დ.მ, რაღაც აღვილი?)

^{L^U}**ta a(n)ziya-** (c., მსახური/ მოხელე)

^{NA4}**ta apšetai-, ta apzittai-, ta upašta-** (n., ქვის ლოდი, რომელზეც
კლავდნენ საქონელს)

მღრ. 7 ^{GIŠ}da uppazzi-

ta ara- (ლუკ., აალებადი ნივთიერება)

^{L^U}**da ar(a)il[i-** (c., მსახური/ მოხელე)

მღრ. 7 4 da ari-

^{GIS}ta arama- (*subst., დ.მ.*)

↳ da ari- (? , *ლუგ., დ.მ.*)

^{LÚ}da aril[i-

↗ ^{LÚ}da ar(a)il[i-

^DTa arula- (*ხათ. თეონიმი*)

ta ašše, ta aš i (*ხურ.*) სიმამაცე, მამაკაცობა

– ta aš iya durušiya (*შესაწირი*)

^{DUG}ta aši- (*ხურ., ც., ჭურჭლის სახეობა*)

^{LÚ}da atallata[- (*ც., მსახური/ მოხელე*)

Ta attanuiti-, Ta attenuiti- (*ხათ. თეონიმი*)

ta atau- (*ც.?, დ.მ., იხსენიება ყანის, მინდვრის გვერდით*)

ta (a)tumar- (*ნ., r/n- ფუძ.*) საკმეველი (?)

^{LÚ}ta aziya-, ta anziya- (*ც., მსახური/ მოხელე*)

^{LÚ}ta iyalla- (*ც., მსახური/ მოხელე, დალაქი?*)

შდრ. ↗ ta aya

ta išk- (*iter., I*) მიმაგება, მიერთება, მიკუთვნება

↗ ta š-

^{DUG}ta gapiš(a)- (*თუ tu gapiša-?*) (*ხასმისი*)

^{LÚ}ta pureli- (*ც., მსახური/ მოხელე, აგრეთვე ანთროპონიმი*)

ta š- (*med.-pass.*) მიმაგებელი, მიკუთვნებელი, განსამღვრელი
(*ყოფნა*)

iter. ta išk-

da da iya- (*თუ tu tu iya-?*) (*I*) ქნევა (?), კმევა (??)

ta tumar-, ta atumar- (*n., r/n-გუძ.*) საკმეველი (?)

LÚ **ta ukanti-**

↗ LÚ tu (u)kanti-, ta ukanti-

(NA4) **da uppašda-**

↗ NA4 ta apšetai-, ta apzittai-, ta upašta-

(GIŠ) **da uppazi-** (*ხელსაწყო, რომელსაც იყენებდნენ საქონლის სასაკლავოდ*)

შდრ. ↗ NA4 ta apšetai-, ta apzittai-, ta upašta-

(*) **da ušiya-, ta ušiya-** (*ლუგ.*) ჩუმაღ/ წყნარად ყოფნა (?)

შდრ. ↗ tu ušiya-

ta uštama- (*ვერცხლის საგანი?*)

dai-, tiya- (II) დადება, დასმა, დაღვმა; დანიშვნა

= GAR, ME; ŠAK NU; *part.* tiyant-; *nom. act.* tiyawar, tiyatar; *inf.* I

tiyawanzi; *inf.* II tiyanna; *iter.* zikk- (*იშვიათად, აგრეთვე* tešk-, zašk-)

- *inf.* I/II, *supin.* + dai- (/ da- ალება / tiya- ნაბიჯის/ფეხის გადაღვმა, დაღვთვა) (*რაიმე მოქმედების*) დაწყება, (*რაიმე მოქმედების შესასრულებლად*) მზად ყოფნა: lil uwan daiš მან დაიწყო (*სითხის*) ღვრა; ŠAPAL NIŠ DINGIR^{LIM} dai- (*ვისიმე წინაშე რისიმე*) ფიცის ქვეშ მოთავსება (= ფიცით განმტკიცება); warpa dai- (*რისიმე*) ალყაში მოქცევა (?)

გვხვდება შემდეგ მზნისწინებთან, მზნიშვლებთან ერთად: anda, appa,

awan katta, katta, kattann, kattanda, para, peran, peran katta, šara, šer: anda

dai- ჩადება; დამატება; appa dai- უკან გადაწევა; (*თავის ადგილზე*)

დაბრუნება; awan katta dai- დამზობა; (+ *acc.*) დაპყრობა,

დამორჩილება, (+ *dat.-loc.*) ალყის შემორტყმა; kattann dai-

(*ვალდებულების*) შესრულება; para dai- (*ხელის*) გაწვდენა; (*ვისიმე*)

მიტოვება, (*რისიმე*) არ შესრულება (?); peran dai- (*ვისიმე წინაშე*)

დასმა, დანიშვნა; peran katta dai- (*ვისიმე წინაშე*) დადება,

მოთავსება, (*ვისიმე წინააღმდეგ*) საქმის აღძვრა; šara dai- წამოცმა,

გემოდან დადება, (სუფრის) გაწყობა; šer dai- (*რაიმეზე*) დადება

daipunna/i (*ხურ.* *სიგვეც/ფორმა ქიცუვათის დღესასწაულის აღწერილობიდან*)

daišk-, dašk- (*iter.*)

↗ da-⁸

taištai-, taištiya- (*II*) (*რობობე*) დატვირთვა

part. taištiyant-; *inf.* daištummanzi

taišzi- (*c.*) საწყობი, ბეღელი (?)

taya- (*I*) ქურდობა, მოპარვა

part. tayant-; *nom. act.* dayawar; *iter.* dayašk- (*inf.* II dayaškanna)

*daya - (*II*) გაორმაგება

= 2-a -

dayalla (*დ.მ.*)

tayant- (*part.*)

↗ taya-

dayašk- (*iter.*)

inf. II dayaškanna

↗ taya-

dayawar (*nom. act.*)

↗ taya-

tayazzil-, tayezzil- (*n., l-გუძ.*) ქურდობა

gen. tayazilaš ქურდი (*სიგყეახსიგყეით:* (ის) ქურდობისა) = ^{L^U}NÍ.ZU;

აბსტრ. tayazilatar (*n., r/n-გუძ.*)

↗ taya-

d yuga- ორი წლის

= MU.2

dakk- (*II*) შესაბამისობა (შეესაბამება), დამსგავსება (ჰგავს)

nom. act.(?) takkuwar

taggaliya- (*I*) შემოღობვა, შემორაგვა, შემოზღუდა (*კედლით* და

ა.შ.), ალყის შემორგყმა; მკლავების შემოჭლობა, მოხვევა (= *დაცვის*)

და მფარველობის ქესტი); აგრეთვე გამაგრება (ითქმის ნაკებობაზე ან მის დამიანებულ ნაწილზე)

nom. act. *taggaleššar (*dat.-loc.* taggalešni)/ taggaliyawar(?); *iter.* takkalešk-; *part.* taggaliyant- შემოლობილი, შემორაგული

dagan, tagan (*adv.*) ძირს, მიწაზე
შდრ. Ⴇ tekan-; daganzipa-

takkani-, taggani- მკერდი
= ^{UZU}GAB; IRTU

takanza, tagnaza (*abl.*)
Ⴇ tekan-

taganzipa- (*c.*) მიწა, დეღამიწა; (აგრეთვე) იაგაკი
= KI

– nepiš/AN-iš daganzipaš/KI-paš ცა (და) მიწა; dankuiš taganzipaš ბნელი მიწა, ქვესკნელი
შდრ. Ⴇ tekan-

(^{DUG})**tagapiš-** (*n.*), **tagapiša-** (*c.*) (ჭურჭელი)
შდრ. Ⴇ ^{DUG}ta akappi-

^{TUG}**takarri-** (*c.*, განსაცემელი)

^{NINDA}**takarmu-** (*c.*, პური/ ნამცხვარი)

tak(a)ruwai- (*ხურ.*, თეშუბის საკულტო სავანი)

taggaš-, takkeš-
Ⴇ takš-, takkeš-, taggaš-

taki- სხვა, უცხო
– taki- ... taki- ერთი ... მეორე/სხვა

Ⴇ **takkiš(ša)ra** (კოლექტიური მრავლობითი) (სამკაული)

takkišk- (*iter.*)
Ⴇ takš-, takkeš-, taggaš-

takliya- (*I, ღ.ძ., =? taggaliya-*)

მღრ. ႁ taggaliya-

tagn- (*tekan- ის ირიბი ბრუნვების ფუძე*)

ႁ tekan-

takpiš(-) (*subst., ღ.ძ.*)

მღრ. ႁ ^(DUG) tagapiš-, tagapiša-

takruwai-

ႁ tak(a)ruwai-

takš-, takkeš-, taggaš- (*I, med.-pass.*) (*ლაშქრობის და სხვ.*) მოწყობა, წამოწყება, დაგეგმვა; (*რაიბეში*) მონაწილეობა; (*ვინმესთვის რისიმე*) გამოყოფა, განაწილება, დარიგება; (*ვინმესთან რისიმე*) შეთანხმება, (*med.-pass.*) ხელშეკრულების დადება/ ზავზე შეთანხმება; ერთმანეთში არევა, შერევა (*ითქმის სითხეებზე*)
part. takšant-; *nom. act.* takšuar, takšeššar, takšatar, takšul-; *inf.* takšuwanzi; *iter.* takkišk-

– GIR-an takš- ხმლის გამიშვლება, მოღერება; idalu takš- (*ვინმესთვის*) ზიანის/უსიამოვნების მიყენება

takšan- (*n., n.-ფუძ.*) შუაგული, შეერთების ადგილი, ცენტრი; შეერთება, შეკვრა, კავშირი

dat.-loc. takšan (*adv.*) ერთად, ერთობლივად, თანაზიარად

– takšan (ar a) šarra- (*II*) შუაზე გაყოფა; takšan (ar a) šarra- (*c.*) (*რობიბე*) ნახევარი; UD-az takšan შუაღლე

მღრ. ႁ takš-, takkeš-, taggaš-

takšannišk- (*denom. iter.*)

ႁ takšatar

takšant- (*part.*)

ႁ takš-, takkeš-, taggaš-

takšatar (*nom. act.*) დაბლობი, ბარი, ვაკე (*თანასწორობა)

denom. takšatniya- (*med.-pass.*) გასწორება, გათანაბრება (*iter.* takšatnišk- > takšannišk-)

ႁ takš-, takkeš-, taggaš-

takšeššar (*nom. act.*) შეერთება, შეკვრა, კავშირი; წესრიგში მოყვანა, მოწესრიგება, მომზადება; მორიგება, შეთანხმება, თანხმობა, მოგვარება, დარიგება/ინსტრუქცია, გარიფი
➤ takš-, takkeš-, taggaš-

takšul- (*n., l-გუძ.*) თანხმობა, ზავი, სამშვიდობო ხელშეკრულება; აგრეთვე მეგობარი, მოკავშირე; მეგობრული, მშვიდობიანი
denom. takšulai- (*I*) (*ეინმესთან*) შეთანხმება, დაზავება, ხელშეკრულების დადება
– *mena anda takšulai-* (*ერთმანეთთან*) ხელშეკრულების დადება, დაზავება; ^{LU}takšulaš მეგობარი (< LU takšulaš კაცი ზავისა); taksuli დაზავის დადება, მეგობრობის დამყარება
➤ takš-, takkeš-, taggaš-

takšulatar (*n., r/n-გუძ.*) მეგობრობა, თანხმობა, მშვიდობა
➤ takšul-

takšuwanzi (*inf.*)
➤ takš-, takkeš-, taggaš-

takšuwar (*nom. act.*) ურთიერთთანხმობა
➤ takš-, takkeš-, taggaš-

dakdakuwai- (*iter., I*) დამწყვედევა, ჩაკეცვა
➤ takkuwa-

takku- (*I*) ყოფნა (?), (*სადმე*) გაჩერება, დაყოვნება (?)

takku (*ძვ. კავშირი*) თუ
= BE, BE-an/m n
– takku ... takku იქნება ეს ... თუ ..., ან ... ან

tagu- დატბორილი (?)

taggurkumnili (*adv.* < Takurka- *გოპონიძი*) თაქურქას მცხოვრებთა მსგავსად/ ყაიდაზე

takkuwa- (*med.-pass.*) (*ცხოველები*) დამწყვედევა (?)
iter. dakdakuwai- (*I*), *dakkudakuwai-* (*I, med.-pass.*)

takkuwiya- (*subst.*, *დ.მ.*, ცყვეობა?, უკუნეთი?)

takkuwar (*დ.მ.*)

მღრ. ႁ dakk-

talla-

ႁ^(GIŠ/DUG) tallai-, talla-, talli-

dala- (*II*), **daliya-** (*I*) დატოვება, მიტოვება, თავის განებება

2.sg. imper. d la, d li საკმარისია! გეყოფა! *part. daliyant-*; *nom. act. dalumar*; *iter. dališk-*, *talešk-*

– anda dala- ჩატოვება; მიტოვება; ar a dala- გაშვება, გათავისუფლება; დატოვება; katta(n) dala- დატოვება; გაშვება, გატარება

tala ulzi (*ხურ. საკულტო ტერმინი, დ.მ.*)

(^{GIŠ/DUG}) tallai-, talla-, talli- (*ნ.*, ჭურჭელი სურნელოვანი მეთისთვის/ნელსაცხებლისთვის)

^{DUG} dala(i)mi- (*ლუგ., ც.*, ჭურჭელი)

talaya talayata (*ხათ. ფორმა საკულტო სიმღერებიდან*)

talleš- (*I*) კეთილად განწყობა (*intrans.*)

part. dalliššant-

ႁ talli-²

talleššar (*r/n-ფუძ.*, *დ.მ.*)

tallešk- (*iter.*)

ႁ talliya-

tal ai- (*ქვებით*) გაწყობა, მორთვა, დაფარვა, მოკირწყვლა

მღრ. ႁ tal i-

tal i- (*ც.*, *დ.მ.*, დაკავშირებულია ხესთან)

denom. tal ai-

tali (*ხურ. საკულტო ტერმინი, დ.მ.*)

talli-¹

↗ (GIŠ/DUG) tallai-, talla-, talli-

talli-² სასურველი, სასიამოვნო

denom.: talleš-; talliya-

daliya-

↗ dala-, daliya-

talliya- (*I*) (*ღვთაებების*) მოხმობა, ვედრება

part. talliyant-; *nom. act.* talliyawar; *inf.* talliyawanzi; *iter.* tallešk-

↗ talli-²

daliyant- (*part.*) (*მარგო*) დატოვებული, მიტოვებული

↗ dala-, daliya-

talliyant- (*part.*)

↗ talliya-

talliyawanzi (*inf.*)

↗ talliya-

talliyawar (*nom. act.*) (*ლოცვის სახეობა*)

↗ talliya-

talim, talin (*ხურ. სამისნო გერმინი*)

tališa (*ხათ. საკულგო შეძახილი*)

dalliššant- (*part.*) კეთილად განწყობილი

↗ talleš-

dališk-, talešk- (*iter., I და med.-pass.*)

↗ dala-, daliya-

talga- (*c.*) ცხიმი, ქონი (?)

talpuriya- (*subst., დ.მ.*)

daluganu- (*I*) დაგრძელება, გახანგრძლივება (*trans.*)

↗ daluki-

dalugašti- (*აბსტრ., c.*) სიგრძე

= GÍD.DA-ašti-; *dat.-loc.* dalugašti (*adv.*) სიგრძეზე, გრძივად

↗ daluki-

dalukeš- (*talukiš-*) (*I*) დაგრძელება, გახანგრძლივება (*intrans.*)

part. dalukiššant-

↗ daluki-

daluki- (*daluka-*) გრძელი (*აგრეთვე* ხანგრძლივი; შორეული, ვრცელი, მაღალი)

= GÍD, GÍD.DA; *denom.:* daluganu- (*I*); dalukeš-/ talukiš- (*part.* dalukiššant)

dalugnul- (*n., l-ფუძ.*) დაგრძელება(?), გახანგრძლივება(?)

შდრ. ↗ daluki-

dalumar (*nom. act.*)

↗ dala-, daliya-

***taluppai-** (*I*) დაწვნა (*ითქმის თმის ვარცხნილობაზე, ქამარზე*)

part. taluppant- დაწნული, მოწნული

შდრ. ↗ tarupp-; taruppant-

taluppi- (*c.*) კვერი, პურის ნაჭერი; *აგრეთვე* თიხის ნაგები, მიწის ბელგი

ლუვ. თიხის ნაგები, მიწის ბელგი

talupuša- (*subst. c., დ.მ.*, *ძველხეთური სარიგუალო ტექსტიდან*)

talwatallai- (*vb., დ.მ.*) (*თუ* uwatallai- გაყოფა, გაჭრა/ მოჭრა)

damai- სხვა. მეორე

= GUR;ŠAN ; *gen.* damel; *dat.-loc.* damedani, tamatta (*tameda*) (*adv.*)

სხვა (ადგილას), სხვაგან, სხვა დროს

– para damaiš ერთის გამოშვებით, ყოველი მეორე

damalanga- (*subst., დ.მ.*)

tamalata- (მხალა, რომელსაც იყენებდნენ ავეჯის ან ინვენტარის დასამზადებლად)

^(D)**dammanaššara-, damnaššara-** (c., pl.) (სარიტუალო დანიშნულების მქონე ღვთაებათა მონომორფული გამოსახულებები)

MUNUS **dammara-** (იშვიათად ^{L1}dammara-) (“ლუვ”, დაბალი რანგის კულტის მსახური)

^(TUG)**tamaritila-** (adj., დ.მ., ახასიათებს ტანსაცმელს)

damašš-, damešš-, dammiš-, tamiš- (I, მოგვიანებით აგრეთვე *med.-pass.*) დაჭერა, დაწოლა, მიწოლა, შევიწროება, შეტევა
part. damaššant-, tameššant-; *inf.* tamaššuwanzī; *iter.* damešk-/tamašk- (damaškišk-)

– anda damaš- მიწოლა, გემოდან დაწოლა, დაჭერა; (ოთახის) ჩაკეცვა; appanda damaš- უკანდანი მიწოლა, (ვისიმე) შევიწროება; katta damaš- გემოდანი დაწოლა, დაჭერა; para damaš- განდევნა, უკუგდება

^(GIS)**dammaš u(i)el-** (ხეხილი, მხლის ხე?)

tamaššuwanzī (*inf.*)

↗ damašš-, damešš-

tamatta (ხშირად + p di) (*adv.*) სხვაგან, სხვა დროს

↗ damai-

damek-

↗ damenk-

dammekul- (*subst.*, სარიტუალო ინვენტარის ნაწილი)

dam(m)eli- ნელი, დაუმუშავებელი, ხელუხლებელი (აგრეთვე ქალწული)

– dammeli pedan დაუმუშავებელი მიწა, ყამირი

damenk-, damek- (tamenik-) (I, *trans.*) მიმავრება, მიწებება (?), შეწებება (?)

part. dam(m)enkant-, taminkant-; *iter.* dammenkišk-; *caus.* tamenganu- (*iter.* damenganušk-) (*როსიძე*) გაურკვეველად, ბუნდოვნად ქცევა; *nom. act.* dammenkuwar

– anda damenk- (*I და med.-pass., intrans.*) (*რაიმეზე, ვინმეზე*) მიბმა, მიმაგრება

damešš-

↗ damašš-, damešš-

tameššant-, damaššant- (*part.*)

↗ damašš-, damešš-

dammeš a- (*c.*) დამიანება, მიანი; ძალადობა; სასჯელის ზომა

dat.-loc. dammeš a (*adv.*) ძალით; *denom.* dammeš ai- (*I და med.-pass.*)

დამიანება, შევიწროება, დასჯა; *part.* dammeš ant- შევიწროებული;

caus. dammeš anu- (*I*) დასჯა, დაჯარიმება; *nom. act.* dammeš auwar

ძალა, ძლიერება; *iter.* dammiš išk-

↗ damašš-, damešš-

damešk-, tamašk- (*damaškišk-*) (*iter.*)

↗ damašš-, damešš-

dam(m)eda, damedani (*ბშირად + p di*) (*adv.*) სხვაგან, სხვა დროს

↗ damai-

dam(m)eta(r), tam(m)eta(r) (*n., r/n-ფუძ.*) სიუხვე, ძალა

sg. nom.-acc. dammeda (*tameta*)

dammetarwant- (*adj.*) მხნე, ენერგიული, ჯანმრთელი

adv. dammetarwantili; *აბსგრ.* dammetarwatar (*dat.-loc.* dammetarwanni

უხვად)

– iyata tameta ხვავი (და) ბარაქა

↗ dam(m)eta(r), tam(m)eta(r)

tameuma- სხვისი/სხვა ქვეყნის (?) კუთვნილი, სხვანაირი (?), უცხო (?)

denom.: tameuma - (*med.-pass., trans.*) შეცვლა (?); tameumeš- (*I,*

intrans.) შეცვლა (?)

მღრ. ↗ damai-

tamingamar- (*n., r/n-ფუძ., დ.მ.*)

tamiš-, dammiš-

➤ damašš-, damešš-

^{LÚ}**tamišatalla-, damšatalla-, tapašatalla-** (c., სამშარეულოს მსახური) ყასაბი(?)

^(D) **damnaššara-, dammanaššara-** (c., pl.) (სარიტუალო დანიშნულების მქონე ღვთაებათა მონომორფული გამოსახულებები)

dampu- ბლაგვი (ითქმის ნახევარმთვარეზე, მთვარეზე მკითხაობისას)

oppos. alpu- წვეტიანი; *denom.* dampupeš- (I) დაბლაგვება

^(LÚ) **dampupi-** გაუნათლებელი, ველური, უკულტურო (აღამიანი)

oppos. annanu a- გაწვრთნილი, მოთვინიერებული (ცხოველი, ფრინველი, აღამიანი)

შდრ. ➤ dampu-

^{URUDU} **tambura-** (c., სპილენძის საგანი/ხელსაწყო)

შდრ. ➤ ^{URUDU} dammuri-

^{LÚ} **damšatalla-** (c., სამშარეულოს მსახური) ყასაბი (?)

➤ ^{LÚ} tamišatalla-, damšatalla-, tapašatalla-

^{URUDU} **dammuri-** (c., სპილენძის საგანი/ხელსაწყო)

შდრ. ➤ ^{URUDU} tambura-

tan¹ (< ta + -an)

➤ ta¹; -an

dan² მეორედ, ხელახლა; (მნიშვნელობით) მეორე რიგისა, დაქვემდებარებული; აგრეთვე მეორე

– d n pedaš მეორე რიგის/ რანგის (მქონე), დაქვემდებარებული; *tan pedaša- (*adj.*) მეორე რიგის/ რანგის, მეორეხარისხოვანი; tan

pedašša (*ობიექტი*) მეორე რანგის პირად (= ქვეშევრდომად, ვასალად?) დანიშვნა/ დასმა; tan (ta) UD-ი მეორე/მომდევნო დღეს;

tama (*tan-ma?) witti მეორე წელს კი; dan attāš პაპა(?)

(სიჭყეასიჭყეით. მეორე მამა?)

➤ *d -⁹

dan³, danna (*შემოკლ. დაწერილობა ფორმისა* dapiyann-a < dapiyan (*sg. acc.*) მთელი, მთლიანი; ყველა + -a და, მაგრამ; აგრეთვე)
➤ -a³; dapi(ya)-, dapi(y)ant-

danna, tawana (*inf. II*)
➤ da-⁸

tanayari (*დ.მ.*)

⚡ **dannamma-** (“*ლუჯ.*” *adj.*) (*იარაღის*) გაშიშვლება, მოღერება (?)

tanani- (*ხურ. სამისნო გერმინი*) გაძლიერება

dan(n)ant-
➤ dannatt(a)-, dannatt(i)-, dan(n)ant-

***dannanu-** (*vb.*) გასუფავება/ გაწმენდა/ გაფილგვრა (?)
part. dannanuwant- (*ახასიათებს სპილენძს*)

dannara- სადა, მოურთველი, მოუკაზმავი

dannarant- ცარიელი
აბსტრ. dannareššar (*n., r/n-ფუძ.*) სიცარიელე; *subst.* ილღი

^{NINDA} **dannaš-** (*n., š-ფუძ.*) (*პური/ნამცხვარი*) მოურთველი (?),
შეუკაზმავი (?), შიგთავსის/საგენის გარეშე (?)
შდრ. ➤ dannara-

dannatt(a)-, dannatt(i)-, dan(n)ant- ცარიელი; დაუმუშავებელი,
მოუხნავი (მიწა); უდაბური, მიყრუებული, მივარდნილი
denom.: dannatta - (*I, trans.*) დაცარიელება (*part.* dannatta ant-; *inf.*
dannatta uwanzi); tanattai-/ tanantai- (*I*) ცარიელი (ყოფნა) (*3.sg.praes.*
tanattezzi, tanantezzi ცარიელია/ ცარიელი იქნება; *inf.* dannattawanzi);
dannatteš- (*I, intrans.*) დაცარიელება (*part.* dannatteššant-; *nom. act.*
dannatteššar)
– šulain (*sg. acc.*) dannantan (*sg. acc.*) ცარიელი (= სუფთა, წმინდა)
ტყვია; dannantit (*instr.*) šesšnit (*instr.*) ცარიელი (= გაფილგრული)
ლუღით

^{GIS} **tanau-** (*n.*) ნაძვი (?)

შდრ. ႁ danau-

danau- (c., დ.მ.)

შდრ. ႁ ^{GiS}tanau-

tan arešša (nom.-acc.)

^{UZU}**dan ašti-** (n., ცხოველის სხეულის ნაწილი, ხორცის ნაჭერი; სიგვეასიგვეით: ორმაგი/მეორე ძვალი)

tani i (ხურ. საკულტო/საგადრო საგანი)

taninu- (I) მოწყობა, მოწესრიგება, გამაგრება

part. taninuwant-; nom. act. taninumar; inf. I taninum(m)anzi

– appa taninu- კვლავ წესრიგში მოყვანა/მოწესრიგება; SISKUR taninumaš მოწესრიგების რიტუალი

^{GADA}**tanipu-** (თუ kattanipu-?) ხელსახოცი

d nit- (n., კულტის ობიექტი, სტელა?)

pl. nom.-acc. tanita

ლუვ. d nit- (n., კულტის ობიექტი, სტელა?); d niti(ya)- (კულტის მსახური?)

^{MUNUS}**daniti-** უმაღლესი ქურუმი(?) (ქალი)

tangarant- უჭმელ-უსმელი

შდრ. ႁ tankarši

tankarši (adv.) უბმოდ, მშიერ კუჭზე

შდრ. ႁ tangarant-

dankueš- (intrans.) დაბნელება, გაშავება

= GE₆-eš-; iter. dankuišk-

ႁ dankui-

dankui- (adj.) შავი, ბნელი, მუქი

= GE₆; (subst.) *dankui- (n.) შავი/ მუქი (ლითონი) = თუთია (NAGGA);

denom.: dankueš- (intrans.), dankuwa -, dankunu- / dankuwanu- (trans.)

დაბნელება, გაშავება

– IGI ^{LA}-აშ dankui თვალის გუგა; dankuiš daganzipaš / GE₆-იშ KI-აშ, dankui tekan/ GE₆ KI-an ბნელი/ შავი მიწა, ქვესკნელი
მღრ. 7 kappant-

dankuišk- (*iter.*)

7 dankueš-

dankunešk- (*iter.*)

7 dankunu-, dankuwanu-

dankunu-, dankuwanu- (*I*) (*trans.*) დაბნელება, გაშავება

iter. dankunešk-; *part.* dankunuwant- (= ? GE₆.GE₆-ant-)

7 dankui-

dankutar (*აბსტრ., n.*) სიბნელე

7 dankui-

dankuwa - (*med.-pass.*) (*trans.*) დაბნელება, გაშავება

7 dankui-

tan(-)pedašša - (*გობიძე*) მეორე რანგის პირად (= ქვეშევრდომად, ვასალად?) დანიშენა/ დასმა

7 pedašša -

dant- (*part.*)

7 da-⁸

tantani- (*c., დ.მ.*)

tantipu- (*c., დ.მ.*)

tandukeššar (*აბსტრ., n., r/n-ფუძ.*) წარმავალობა, მოკვდავება; აღამიანობა/ აღამიანთა მოღვმა

danduki- წარმავალი, მოკვდავი, (*subst.*) აღამიანი

– tandukešnaš DUMU-აშ აღამიანი (სიტყვა-სიტყვით: მოკვდავების შეილი)

tapakali- (*subst., დ.მ.*)

^{LÚ}**tappalla-** (c., სასახლის სამზარეულოს მომსახურე პერსონალი)

tapalkuštana-^{SAR} (მცენარე)

tapaluwišk- (vb., დ.მ.)

tapana- (vb., დ.მ.)

caus. tapana - (დ.მ.)

^{LÚ}**tapanauwant-** (c., მსახური/ მოხელე)

tapanniya- (med.-pass.) უხანა, ქაილი ან შეშუპება (ითქმის კიღურებზე)

^{LÚ}**tapantanili-** (c., მსახური/ მოხელე)

dapanza(-?ოქროსგან დამზადებული რაღაც სავანი)

(♣)**tapar-** მართვა, მეთაურობა, ხელმძღვანელობა

deverb. tapar(r)iya(i)- (I) განსაზღვრა, დადგენა, განკარგულების გაცემა; *აბსტრ.* tapar(r)iya- (c.) ბრძანება, განკარგულება; *nom. agent.*

^{LÚ}tapariyalli- (c.), ^{LÚ}tapariyašši- (c.) მბრძანებელი, განკარგულების გამცემი

– taparuna (*inf.*) pai- (*ვისიმე*) გაძლოლა/ წინამძღოლობა

ლუვ. (♣)tapar- მართვა, მეთაურობა, ხელმძღვანელობა (*inf.* taparuna);

♣taparama it- (n.) მმართველობა, მეთაურობა, ხელმძღვანელობა

taparamman- (“ლუვ.” n.) მმართველობა, წინამძღოლობა

tabarna-, labarna- (ხათ.?, საკუთარი სახელი, ხეთების მეფეთა ტიტული) მეფე, მმართველი

♯ labarna-

^{NINDA}**taparpašu-** (პური/ნამცხვარი)

მღრ. ♯ ^{NINDA}taparwašu-

^{NINDA}**taparwašu-** (ხათ., c., პური/ნამცხვარი)

(♣)**tapašša-, tapišša-** (c., ავადმყოფობა, მაღალი სიცხე, მაღარი?)

denom. tapaššiya- (*I*) თობობა, გაცხელება; *adj.* † tapašuwant- სიცხიანი, გაცხელებული
ლკვ. †tapašša- სიცხე(?)

tapašallat(i)- (*ლკვ., c., ფრინველის სახეობა?; შდრ. ლკვ.* tappaš ცა)

^{LÚ} **tapašatalla-** (*c., სამმარეულოს მსახური*) ყასაბი (?)

‡ ^{LÚ}tamišatalla-, damšatalla-, tapašatalla-

tapašši- (*c., სამისნო ფრინველი*)

tapaššiya-

‡ (†)tapašša-, tapišša-

(TÚG)† **tappašpa-** (*განსაცემელი*)

† **tapaššuwant(i)-**(?)

‡ (†)tapašša-, tapišša-

tap(p)eššar (*n., r/n-ფუძ.*)

sg.dat.-loc. tap(p)ešni (*adv.*) წინასწარ; აღრე (*გვხვდება კანონებში*)

– tak-ku LÚ-an *EL-LAM* ta-pé-eš-ni ap-pa-an-[zi an-da-aš-ša-an par-na na-a-ú-i pa-iz-zi თუ თავისუფალ კაცს წინასწარ დაიჭერენ, სანამ ის სახლში შევა (*გასაქურდად*); tapešni 1 GÍN KÙ.BABBAR pešker აღრე ერთ სიკლ ვერცხლს იხდიდნენ

tappi- (*c.*) საფენი, სახვევი (?)

tabi i (*ხურ., ლეთაების მოხმობის აღმნიშვნელი გერმინი*)

dapi(ya)-, dapi(y)ant- მთელი, მთლიანი; ყველა

‡ da⁴, da-an; dan³, danna

tapikušta- (*არასწორი დაწერილობა. უნდა იყოს: šapikkušta*)

‡ ^(URUDU)šepikkušta-, šapikkušta-

***tappila-** (*დ.მ., არასწორი დაწერილობა სიგევისა šertappila-*?)

შდრ. ‡ ^{GŠ}šertappila-

tapinama- (*adj.*, *ლ.ძ.*, *ახასიათებს საძინებელ ოთახს*)

NINDA **tappinu-** (*c.*, *ქერისგან გამომცხვარი პური/ ნამცხვარი*)

tapišša-

Ⴌ (♣) **tapašša-**, **tapišša-**

(DUG) **tapiša-**, **tapišana-**, **tapišani-**, **tapišena-**, **tapišant-** (*c.*) *ლოქი, გოლზა (ან მისი)*

(GIŠ) **tapri-**, **taprit-**, **taprita-** *სკამი, სავარძელი (?)*

– **LÚ/MUNUS** **tapritašši-** (*c.*, *კულგის მსახური*) “(კაცი/ქალი) სკამისა”

ხურ . tabri (საკულგო/ საგადრო საგანი, გამოიყენებოდა თეშებისა და ხებათის კულგში: სკამი, პოსტამენტი?)

ლუქ. (GIŠ) taprit- (n.) სკამი, სავარძელი; adj.gen. tapritašši-

LÚ **tapšuwala-** (*c.*, *კულგის მსახური*)

GIŠ **taptappa-** (*c.*) *ბუღე (და არა გალია?)*

MUNUS **taptara-** (*c.*, *კოლექტიური მრავლობითი*) *მოტირალი, მოზარე (ქალები?, მონაწილეობდნენ დაკრძალვის რიტუალში)*

(URUDU/ZABAR) **tapulli-** (*n.*, *ავრეთვე tapuri-? c.*) (*სპილენძის ან ბრინჯაოს ცული, დანა, საჭრისი ან მისი.*)

tapuš-, **tapuwaš-** (*n.*, *წ-ფუძ.*), **tapuwaššant-** (*c.*) *ნეკნი, გვერდი*

= **UZU-TI**; *loc.* **tapuš**, *dir.* **tapuša**, *abl.* **tapušza** (*adv.*) *გვერდით, ახლოს, (როსიძე) მხარეს, მხრიდან; tapuša, tapušza (postpos.) -თან (ახლოს)*

– **A.AB.BA** **tapuša** *ზღვის (იქით?) მხარეს; ზღვის გაღმა; arunan tapuša [iyannianun] ზღვისკენ/ ზღვის მხარეს [წავედი]; luttiya tapušza ფანჯარასთან (ახლოს)*

tar-, **te-** (*I*) *ლაპარაკი, თქმა; დასახელება, გამოცხადება, აღიარება*
part. tarant-; iter. taršik-, tarašik-

tarra- (*med.-pass.*) (*როსიძე*) *შედლება*

part. tarrant- *ძლიერი, შემძლე*

tara ant-, tar uwant- (*part.*)

= GEŠPU-a ant-

↗ tar - (taru -, tar u-), tar ui-

tara išk-, tara uišk- (*iter.*)

↗ tar - (taru -, tar u-), tar ui-

tara uwan (*supin.*)

↗ tar - (taru -, tar u-), tar ui-

tara uwar (*nom. act.*)

= GEŠPU-a uwar

↗ tar - (taru -, tar u-), tar ui-

darai-, tarai- (*vb., trans., დ.მ.*)

tarant- (*part.*) ნათქვამი, დასახელებული, დანაპირები

tarranu- (*caus.*) გაძლიერება

– ar a tarranu- (*ვისიმე*) დასუსტება, ძალის გამოცლა
მღრ. ↗ tarra-

taraša- (*c., ცხოველი, იხსენიება მგლის გვერდით*)

taraššawala- საქმის მცოდნე (?), სამართლის საკითხებში გარკვეული (?)

taraš iya-

↗ duruš(š)e

tarašši- (*ღვთაების ეპითეტი*)

მღრ. ↗ kurraštarašši; paraštarašši

^{LÚ} **taraššiya-** (*c., კულტის მსახური, მუსიკოსი?*)

tarašk-, taršik- (*iter.*)

↗ tar-, te-

tarašganiyawant- ღორბლიანი (?) (*ითქმის ბავშვის პირზე*)

taraškant- (*adj.*) დასვრილი, დალაქავებული (?) (*ითქმის მენსგურაჯიის მქონე ქალბზე?*)

IM tarašmeni- (*თუ ašmeni-*?) ჩრდილოეთი (?)

tarašna- (*c.*) ყელი, ხორხი

➤ taršna-

taur, tarawar (*n., r/n-ფუძ.*) (*ჭურჭელი, აგრეთვე საწყობი*)

D^hDarawa- (*თენიბი*)

tarrawa, tarrawaš (*adv.*) ძლიერ, ღონივრად

➤ tarrau-²

tarrawai- (*I*) მოწყობა, (*რითიმე*) მომარაგება, უზრუნველყოფა, გამდიდრება; დაარსება

part. tarrawant-

➤ tarrau-²

tarawar

➤ taur, tarawar

(♣) **tarawiya-** (“*ლუჯ.*”, *c.*, *სახელმწიფოს გარკვეული მდგომარეობა*, ძლიერება?, მშვიდობა?)

მღრ. ➤ tarrawai-

tarawimmi- (“*ლუჯ.*”, *part.*, *დ.მ.*)

მღრ. ➤ tarrawai-; (♣) tarawiya-

tar - (*taru* -, *tar u-*), *tar ui-* (*I*) (*რისიმე*) შეძლება; (+ *-za*) (*ვისიმე*) ძლევს, დამარცხებს, (*ვინმემე*) გამარჯვება

= GEŠPU-a -; *part.* tara ant-/ GEŠPU-a ant- (*tar uwant-*); *iter.* tara išk-, tara uišk-; *supin.* tara uwan; *nom. act.* tara uwar/ GEŠPU-a uwar; *tar uešš-* (*I, trans.*) გაძლიერება

– *kuit-ma DI-šar šumel L tar(a) waš* სასამართლო საქმე, რომელსაც თქვენ ვერ მოაგვარებთ (*სიგყვასიგყვიოთ არ (არის) თქვენი შეძლებისა*)

Tar u-, Tar uwan-, Tar una-, Tar unt- ძლიერი, ძლევამოსილი (*ამინდის ღვთაების ლუვიური სახელი*)

– ^{URU}Tar untašša- (ქალაქი ღვთაება) თარსუნთისა
შდრ. 𐎠 tar - (taru -, tar u-), tar ui-
ლუქ. ^DTar unt-/ *^DTar uwant- ძლიერი, ძლევამოსილი (ამინდის
ღვთაების სახელი)

tar uilatar (აბსტრ., n., r/n-ფუძ.) გმირობა, სიმაჰაცე
𐎠 tar uili-

tar uileš- (vb.) სიმაჰაცე (მაჰაცია), გამარჯვება (იმარჯვებს)
– DINGIR-LUM DINGIR^{MES}-aš ištarna tar uilešzi (ეს) ღმერთი
ღვთაებებს შორის უმაჰაცესია
𐎠 tar uili-

tar uili- ძლიერი, ძლევამოსილი, გამარჯვებული
შდრ. 𐎠 tar - (taru -, tar u-), tar ui-

Tar una-
𐎠 Tar u-, Tar uwan-, Tar una-, Tar unt-

*^{LÚ}tar unalli- (c., კულტის მსახური, “ამინდის ღვთაების კაცი”)
= ^{LÚ} ^DU-li
𐎠 Tar u-, Tar uwan-, Tar una-, Tar unt-

Tar unt-
𐎠 Tar u-, Tar uwan-, Tar una-, Tar unt-

tar untiti- (c., პურის სახეობა?)
𐎠 Tar u-, Tar uwan-, Tar una-, Tar unt-

Tar uwan-
𐎠 Tar u-, Tar uwan-, Tar una-, Tar unt-

tar uwant- (part.)
𐎠 tara ant-, tar uwant-

tari (ხურ., ღვთაების მოხმობის აღმნიშვნელი გერმინი; შდრ. tari
ცეცხლი?)

dariya- (med.-pass.) (ღვთაებისადმი) მიმართვა, (ღვთაების) მოხმობა
part. tariyant-; caus. (?) dariyanu- (ღვთაების) მოხმობა

tariya- (II, მოგვიანებით I) (*intrans.*) დალღა; გარჯა, შეწუხება
part. tariyant-; tariyaš a-
– anda tariya- (რაიმეზე, ვინმეზე) ზრუნვა; გარჯა, ძალების დაძაბვა
(რისიმე ვასაკეთებლად)

tariya[la- (ოკითხება: tariya[ttariya-) ზეთი, ნელსაცხებელი(?)

tar(r)iyanal(I)i- (*adj.*) მესამე რანგის/რიგის
– ^{LÚ}tariyanalla-, tariyanalli- (c.) მესამე რანგის (მოხელე); ^{TÚG}tariyanali
მესამე რიგის (განსაცმელი)
↗ teri(ya)n

tariyant-¹ (*part.*) დაღლილი, დაუძღვრებული
↗ tariya-

tariyant-² (*part.*) მოხმობილი
↗ dariya-

dariyanu- (*caus.*, < dariya- თუ < tariya- ?)
↗ dariya-; tariya-

^{NA4}**tariyanuwant-** (c., ქვის სახეობა)

tariyaš a- (c.) დაღლა, დაღლილობა
↗ tariya-

tariyat(t)ariya- (c.) ზეთი, ნელსაცხებელი (?)

tarripu (დ.მ., სამისნო ტექსტიდან)

darišši (დ.მ., კულტის აღწერილობიდან)

targašna- ვირი

= ANSE

– ^Etargaš(a)na- სატუსალო, ვირის ბოსელი (?); targaš(ša)nalli ვირების
გამრეკი (“ლუკ.”); targaš(ša)nalliya- (*adj.*, დაკავშირებული ვირების
გამრეკთან)

tarkiyawar (*subst.*, დ.მ.)

tarku- (*I*) ცეკვა, ტრიალი
nom. act. tarkuwar; *inf.* tarkuwanzi; *iter.* tarkuišk-

tarkui- (*subst., c., ცუდი, უსიამოვნო რამე*)
adj. tarkuwant-; *nom.-acc. pl.* tarkuwan (*adv.*)
მღრ. ႁ *tarkuwaliya-

tarkuišk- (*iter.*)
ႁ tarku-

targulliyawar (*n., r/n-ფუძ.*) ბოროტი/მრისხანე მგერა
ႁ *tarkuwaliya-

tarkummai-, tarkummiya- (*I*) (*რისიმე*) გამოცხადება, განცხადება, შეგყობინება; განმარტება, თარგმნა
nom. act. tarkummiyawar (*n., r/n-ფუძ.*)
– appa tarkummai- (*რისიმე*) კვლავ გამოცხადება, განცხადება, განმარტება, თარგმნა

***tarkuwaliya-** მრისხანელ/ მძვინვარედ ყურება
nom. act. *tarkuwaliyawar (*targulliyawar*) *iter.* tarkuwališk-
მღრ. ႁ tarkui-

tarkuwan (*adv.*) მრისხანელ, მძვინვარედ
ႁ tarkui-

tarkuwant- (*adj.*) მოლუშული, პირქუში, მრისხანე
ႁ tarkui-

tarkuwanzi (*inf.*)
ႁ tarku-

tarkuwar (*nom. act.*)
ႁ tarku-

tarla- (*c., ფრინველი, ყარყატი?*)

tar-liš, tar-u-iš (= *შემოკლ. დაწერილობა სიგევისა taruyalli-*)
pl. nom.: tar-li₁₂-ú-eš, tar-u-e-eš; *sg. acc.* tar-li₁₂-in
ႁ taruyalli-, tarwalli-, tarwiyalli-

tarlipa- (*c.*, *სარიტუალო დანიშნულების წითელი ფერის სიბხე/სასმელი*)

tarma-, tarmi- (*c.*) ლურსმანი, სოლი, პალო
= ^{GIS/URUDU}GAG; *denom.* tarmai-

ლუკ. tarma/i- (*c.*) ლურსმანი, სოლი, პალო

tarmai- (*I, იშვიათად II*) (*ჩაქუჩის*) დარტყმა, (*ჩაქუჩით*) ლურსმნის (*ან მისთ.*) ჩაჭედება, (*როსიმე*) მილურსმვა, გამაგრება; *part.* tarmant-; *nom. act.* (♣)tarmatar; *iter.* tarmaišk-/ tarmišk-
– anda tarmai- (*ძიწაში*) ჩარტობა

➤ tarma-, tarmi-

ლუკ. tarmai- (*როსიმე*) ჩაჭედება, მილურსმვა, გამაგრება; tarmaimi- (*part.*) გამაგრებული; tarmašši- (*adj. gen.*)

^{GIS}**tarmalla-** (*pl. nom.-acc., n.*, *ავეჯის ელემენტი, გეხვლება სკამის და გაბურეთის გვერდით*)

tarman- (*n.*), **tarmana-** (*c.*) წყარო

– tarmanaš arunaš ვანის გბა (?)

tarmant- (*part.*)

tarm n (*n.*) მილურსმული, გახვრეტილი

– id lawa IGI ^{LA}-wa ^{GIS} attalkešnit katta tarm n šdu დაე, ბოროტი
თვალები კუნელით (?) გაიხვრიტოს

➤ tarmai-

(♣)**tarmatar** (*n. r/n-ფუძ.*) გამაგრება, შეკვრა, დამაგრება, ჩაჭედება,
მილურსმვა

gen. tarmatnaš

tarmi-

➤ tarma-, tarmi-

tarna-¹ (*c.*) თავი, თავის ქალა; (*აგრეთვე საწყაო ერთეული*)
ნახევარი მუჭა/პემეი

= ½ UPNU/ azzila-

tarna-² (*II, მოვეიანებით აგრეთვე I; med.-pass.*) დაგოვება, გაშვება, გათავისუფლება, მიგოვება; (*რისიმე*) უფლების, ნების მიცემა
part. tarnant- (tarna ant-); *iter.* tarnišk-, tarnašk-; *inf.* tarnummanzi; *nom.* act. tarnummar; *აბსტრ.* tarnatt-

– EZEN₄ (SISKUR) para tarnummaš გათავისუფლების დღესასწაული (რიტუალი); EZEN₄ ^{URUDU}ŠU.KIN tarnummaš ნამგლის ქნევის დღესასწაული; kuiš ar a tarnummaš ვინც გასაშვებია/ გასათავისუფლებელია; ŠÀ-ta tarna- (*რისიმე*) გულთან მიგანა; waštul ANA PANI NN tarna- (*ვისიმე*) წინაშე ცოდვის აღიარება; ŠĪR para tarnumaš გათავისუფლების სიმღერა/ ეპოსი

გვხვდება შემდეგ მზნისწინებთან, მზნიმღლებთან ერთად: anda, appa, appa anda, appan, appanda, awan ar a, katta, para, para para, parranda, pariyan, peran, peran appa, peran katta, šara, šer: anda tarna- შეშვება; ერთმანეთთან დაკავშირება, შეერთება, მიბმა, დაწვნა; appa tarna- უკან გაშვება; appan tarna- დაგოვება, გადაღება, შემონახვა; გაშვება, მიშვება, პატიება, შენდობა; (*სახჯელის, ვაღლებულების*) მოხსნა, გაუქმება; appa anda tarna- ხელახლა შეშვება; appanda tarna- უკან მოგოვება; ar a tarna- გაშვება, გათავისუფლება; დაგოვება, მიგოვება; (*გმის*) დათმობა; შორს წაღება, მოშორება; awan ar a tarna- (*ვინმესთვის*) გაქცევის ნების მიცემა, თავის დაღწევისებ; katta tarna- ჩაშვება; ჩამოკიდება, გადმოკიდება; para tarna- (*-kan ნაწილაკის ვარემე*) გაშვება; დაგოვება, გადაღება, შემონახვა; (*რისიმე*) უფლების, ნების მიცემა; (+ -kan *ნაწილაკი*) გამოყვანა, გამოთრევა(?), წართმევა(?); para para tarna- თანდათან მთლიანად გაშვება; parranda tarna- იქით/ სხვა მხარეს გაშვება; pariyan tarna- იქით/ სხვა მხარეს გაშვება; მსხვერპლის შეწირვა; peran tarna- (*ვისიმე*) წინაშე დაგოვება; (*დანაშაულის*) აღიარება; peran ar a tarna- (*ვისიმე წინაშე*) აღება, წაღება, მოშორება; (*intr.*) (*ვინმესგან*) წასვლა, თავის დაღწევა; peran katta tarna- მიძღვნა, ბოძება; გაცემა; šara tarna- (*ბაღლა*) აწვევა, აშვება, ზევით გაშვება

tarnaluli- (*ადგილი გაძრის გერიგორიამე*) გბის, გუბურის ან ხელოვნური რეზერვუარის სათავე/ წყარო (*სიგყვასიგყით: თავი*)
↗ luli(ya)-; ↗ tarna-¹

tarnant-, (*იშვიათად*) tarna ant- (*part.*)
↗ tarna-²

tarnašk-, tarnišk- (*iter.*)

↗ tarna-²

tarnatt- (აბსტრ.) რაციონი, წილი

↗ tarna-²

tarnatalla- (c.) მოწილე; რაციონის მიმღები

= A.LA; ႠZITTI

↗ tarna-²; tarnatt-

tarnatarna- (c., თქრთს ან ვერცხლის დეკორატიული ელემენტი განსაცემლბჟ ღილი?)

tarnišk-, tarnáš- (iter.)

↗ tarna-²

^Ē**tarnu-** (c., ნაგებობათა კომპლექსი, სადაც ხლებოდა სარიგულო განბანა)

tarnummanzi (inf.)

↗ tarna-²

tarnummar (nom. act.)

↗ tarna-²

^Ē**tarnuza-** (c., საკულტო-სარიგულო დანიშნულების პაგარა სავანი, ^Ētarnu-ს სიმბოლური გამოსახულება?)

↗ ^Ētarnu-

tarpa- (c., დ.მ.)

ლუჯ. tarpa- (c., დ.მ.)

^(SĪG)**tarpala/i-** (c., ქსოვილი ან განსაცემლი, მართვი?)

denom. (?) tarpalai- (I, დ.მ.)

^(LŪ/ᄀ)**tarpalli-** (ლუჯ., c., ვისიმე სარიგულო სუბსტიტუტი, შემცველი, სანაცვლო; ძირითადად ცოცხალი არსება, რომელსაც კლავდნენ მას შერე, რაც მასზე გადაიგანდნენ მსხვერპლის შემწირველის უწმინდურებას)

(♣)tarpanalla/i- (ლუჯ., c.) (ვისიმე) შემცველი, ადგილის დამკავებელი (= სარიტუალო სანაცვლო მსხვერპლი/ (L^U/♣)tarpalli-; აგრეთვე მეტოქე, უზურპატორი)

denom. *tarpanallai- (ლუჯ., iter. ♣tarpanallašša-) (ვისიმე) ადგილის დაკავება; მეტოქედ გახდომა

მღრ. 7 (L^U/♣)tarpalli-

tarpani(ya)- (“ლუჯ.”, c.) აჯანყება, ამბოხება, უზურპაცია (?)

(♣)tarpanutiya- (“ლუჯ.”, adj., ახასიათებს მიწას, მიწოდოს)

tarp šša- (ლუჯ., c.) (რიტუალში ვისიმე) შემცველი, სუბსტიტუტი

adj. gen. tarpaššašši-; აბსტრ. tarpašša it (n.) სუბსტიტუტის სტატუსი

denom. (♣)tarpašša- შეცვლა, ჩანაცვლება

MUNUS_♣tarpašgana- (მსახური/ მოხელე ქალი)

(♣)tarpat- (“ლუჯ.”, subst., დ.მ)

gen. ♣tarpataš; adj. gen. tarpatašši- (ღვთაების ეპითეტი)

ლუჯ. (♣)tarpatta- (c.) სუბსტიტუცია, ჩანაცვლება (?)

tarpatarpa-^(SAR) (c., სამკურნალო ან კულინარიაში გამოსაყენებელი ბალახი, მწვანელი: ქინძი?)

(♣)tarpi- (“ლუჯ.”, c., ნაგებობის ნაწილი, საცავი, საწყობი; ცული მღვთმარეობა, აგრეთვე ბოროტი ღემონი?)

pl. acc. tarpiuš (= GANINI-ŠU)

ლუჯ. (♣)tarpi- თავდაცვითი ნაგებობა, ციგადელი (= Š DU).

tarpuli- (? , adj. დ.მ, ახასიათებს ცხენებს)

tarš- (II?) გახმობა, გამოშრობა

part. taršant- (c.), taršan (n.); inf. taršuwanzi

– taršan mallan გამომშრალი და დაფქული (ითქმის მარცვლეულზე)

GIŠ_♣tarša- (n.) ყლორტი, ნაყარი

GIŠ_♣tarša (pl. nom.-acc.)

◄ **taršai-, tarši-**

↗ ◄ tarši-, taršai-

taršama-, ◄ taršma- (“*ლუჯ.*”) თავის ქალა, თავი

^{UZU}**taršan** (*n.*) ხმელი ხორცი, აპოხტი

↗ tarš-

taršant- (*part.*) გამხმარი, გამომშრალი

↗ tarš-

taršanzipa- (*c.*, *აღვლი ცაძარში; ბაქანი, პლაგფორმა, ოთახი ან შირმა, რომელიც ცაძარში შესასვლელს გამოჰყოფდა ცაძრის საკულგო ოთახისგან/ოთახებისგან; ტექსტებში გვხვდება გაღმერთებული; ძველი წაკითხვაა aššanzipa-*)

taršattena (*თუ aššattena?*) (*სპილოს ძელის საგანი*)

^{GIŠ}**tarše-** (*c.*) ლანგარი?, მაგიდა?

◄ **tarši-, taršai-** (“*ლუჯ.*”) (*ვისიმე*) მეეტლეობა, ეტლის მართვა
nom. agent. ^{LÚ}taršipala/i-, taršipiyala- მეეტლე (?)

– É ^{LÚ}taršipaliya- (^{LÚ}taršipaliya-*ს სახლი*)

taršk-

↗ tarašk-, taršik-

taršna- (*c.*) ყელი, ხორხი

taršuwanzi (*inf.*)

↗ tarš-

tartan (*n.*) ნათქვამი/ დასახელებული (*თუ TAR-tan?*)

– lammar tartan ნათქვამი/ დასახელებული საათი (*ან TAR-tan/ andantan lammar დადგენილი, განსაზღვრული საათი, ან TAR-tan/ kartan lammar გაწყვეტილი წუთი, საათი = სიკვდილის საათი*)

მღრ. ↗ tarant-

tar-u¹, tar-u-an, tar-li₁₂, tar-an, tar-li₁₂-an, tar-wa-li₁₂-an (= *შემოკლ.* *taruyalli(yan), *tarwiyalli(yan))
↗ taruyalli-, tarwalli-, tarwiyalli-

tarru² მძლავრი, ღონიერი; მდიდარი
tarru, tarrawa, tarrawaš (*adv.*) ძლიერ, ღონიერად; *აგრეთვე* შორს, ფართოდ; *denom.* tarrawai- (*part.* tarrawant-)
– para tarru ფართოდ გავრცელებული, დიდ ტერიტორიაზე გადაჭიმული (*ან მისთ.*)
↗ tarrawai-

t ru³ (*n.*) ხე, ხის მასალა
= GIŠ, GIŠ-ru; *denom.* GIŠ-ruwai-/ *taruwai- ძელზე მიბმა
– ezzan taru ჩალა (და) ხე (= *უმნიშვნელო, უვარგისი რამე*; attalwaš GIŠ-ru/taru ურდული; wetešnaš GIŠ-ru სამშენებლო ხე/ხის მასალა
ლუჯ. t ru- ხე; t ruwi(ya)- ხელ ქცევა, გახევება (*ან მისთ.*)

taru⁴
↗ *taruwai-

taru -
taru za (*3.sg.praes.*)
↗ tar - (taru -, tar u-), tar ui-

taruyalli-, tarwalli-, tarwiyalli- (*adj.*, *დ.მ.*, *სამისნო გერმინი*, *რომელიც ახასიათებს სამისნო ფრინველს, ფრინველის ქცევას მასზე მისნის დაკვირვებისას*; *აგრეთვე ღვთაების ეპითეტი*)
შემოკლ.: tar-liš, tar-u-iš (*pl. nom.*: tar-li₁₂-ú-eš, tar-u-e-eš; *sg. acc.* tar-li₁₂-in)
(*adv.*) *taruyalli(yan), *tarwiyalli(yan); *შემოკლ.*: tar-u, tar-u-an, tar-li₁₂, tar-an, tar-li₁₂-an, tar-wa-li₁₂-an

tarumak[i-] (*subst.*, *დ.მ.*, *კოდალა??*)

tarupp- (*I*) შეგროვება, დაგროვება, შეკრება; დაწვნა; (*med.-pass.*) შეკრება; დასრულება, მზად ყოფნა (*რაიმესთვის*)
part. taruppant-; *nom. act.* taruppuwar, taruppeššar; *iter.* tarupešk-
deverb.: taruppešš-, taruppiya-, tarppiyanu-, taruppiya -
– anda tarupp- შეგროვება; დაწვნა; ar a tarupp- (*დაწნულის*) გახსნა, გაშლა

^{NINDA}**tarupala-** (*კური/ ნამცხვარი*)

taruppant- (*taruppent-*) შეკრებილი, გაერთიანებული
↗ tarupp-

taruppešš- (*I, intrans.*) შეკრება, გაერთიანება
↗ tarupp-

taruppeššar (*n., r/n-ფუძ.*) ერთობლიობა, მთლიანობა
dat.-loc. taruppiš(ša)ni (*adv.*) მთლიანად, მთლიანობაში
↗ tarupp-

tarupešk- (*iter.*)
↗ tarupp-

taruppiya- (*I*) შეკრება, შეგროვება
↗ tarupp-

taruppiya - (*დ.მ.*)
↗ tarupp-

taruppiyanu- (*caus.*) შეკრება, შეგროვება

taruppi(ša)ni (*adv.*) მთლიანად, მთლიანობაში
↗ tarupp-

taruppuwar (*n., r/n-ფუძ.*) ერთობლიობა, ჯამი
↗ tarupp-

taruššai- (*vb., დ.მ.* ვკვებება სამისხო გეჟსგ ში)

^{KUŠ}**taruš a-** (*n., ცხენის აკამბულობის ნაწილი, ცყავისგან
ღამშაღებული*)

***taruwai-** (*denom.*) ძელზე მიბმა
= GIŠ-ruwai-
↗ taru-⁴

tarwai- (*taru-?*) (*I*) ცეკვა
inf. tarwawanzi; *iter.* tarwešk-; *nom. agent.* ^{IU}tarweškala-

ლუვ. tarwali(ya)- ცეკვა(?)

GIS¹ **tarwali-, tarw li-, tarwalli-** (n.) სანაყი ქვა

tarwalli-

↗ taruyalli-, tarwalli-, tarwiyalli-

(♣) **tarwa(na)šša/i-** (adj., დ.მ., დაკავშირებულია ხილთან, ხილისთვის განკუთვნილი ჭურჭლის აგრიბუჯი?)

ლუვ. adj., დაკავშირებული ხესთან (< t ru-, *tarwanna/i- ?)

GIS¹ **tarwaš** (-ფუძ.?, მცენარე ან ხის საგანი)

tarwawanzi (inf.)

↗ tarwai- (taru-?)

tarwešk- (iter.)

nom. agent. ^{LU} tarweškala- (c.) მოცეკვავე

↗ tarwai-

tarwiyalli-

↗ taruyalli-, tarwalli-, tarwiyalli-

tarwiyāšši- (ღვთაება თარვისთან დაკავშირებული)

tarzaš (subst., დ.მ.)

tarziduš (-ფუძ.?) (მინის ღამზადებისას მიღებული შუალედური ნაწარმი)

GIS¹ **tarzu-, tarzuwa-** (c., ხის პატარა საგანი, კარის საკეცის ნაწილი)

tarzuda- (c., სამკაული?)

taš (< ta-aš)

↗ ta¹; -a²

tašša- (adj., დ.მ., ახასიათებს ადგილს)

taššanu-, dašnu- (I, trans., intrans.) გაძლიერება, გამტკიცება; (სიგვეების) დადასტურება(?), (ცნობის) გაგზავნა

part. daššanuwant-, tašnuwant-; *iter.* daššanušk-, tašnušk-; *nom. act.* tašnumar
↗ daššu-

taše (*ხურ. საკულტო/საგადრო ინვენტარი, ვოგივი/ ალთქმული ძღვენი*)
იერ. taša(n)za- ალთქმული სგელა?

daščešš- (*I, intrans.*) გაძლიერება; (*ვობიძე*) შეწუხება/
დამორგუნველად მოქმედება
↗ daššu-

^D**Taš apuna, Zaš apuna** (*თეონიძი*)
– EZEN₄ Daš apuna ღვთაება დასხაფუნას ღღესასწაული

***daššiya-** (*ვობიძე*) შევიწროვება, დათრგუნვა, შეწუხება
nom. act. daššiyatar (*n., r/n-ფუძ.*), taššiyawar (*n., r/n-ფუძ.*), daššiyama- (*c.*)
ძლიერება, სიმტკიცე, წნეხი
ლუკ. taššiyam(m)an- (*n.*) სიმძიმე
↗ daššu-

Tašimmeti- (*ხათ. თეონიძი*)

***taššiwat-** მეორე ღღე
dat.-loc. ta-UD-ti მეორე ღღეს

dašk-, daišk- (*iter.*)
↗ da⁸

daškar i[- (*subst., დ.მ.*)

tašku- (*c., სხეულის ნაწილი, სათესლე?*)

taškupai- (*I*) ყვირილი, მოთქმა, გოდება
nom.act. taškupima- (*c.*) ყვირილი, მოთქმა, გოდება; *iter.* taškupišk-;
supin. taškupiškiwan

tašnumar (*n., r/n-ფუძ.*) გაძლიერება
↗ taššanu-, dašnu-

tašnušk-, daššanušk- (*iter.*)

↗ taššanu-, dašnu-

daššanuwant-, tašnuwant- (*part.*)

↗ taššanu-, dašnu-

tašta (< ta-ašta)

↗ ta¹; -(a)šta¹

Étaštappa/i-

↗ Étaštappa-, Étaštappa/i-

taštašiya- (*I*) (*ხმამიბაძეითი სიყვება*) ჩურჩული; (*აგრეთვე*)

საიდუმლოდ მოლაპარაკება, პირის შეკვრა

iter. taštašešk-

Étaštuppa-, Étaštuppa/i- (*ხათ., შენობა ან თთახი, განკუთვნილი მეფის*

დასაბანად და შესამოსად)

daššu- ძლიერი, მტკიცე, მძიმე; მნიშვნელოვანი; (*აგრეთვე*)

დამთრგუნველი, შემაწუხებელი, შემტევი

denom. : daššešš-; *daššiya-; dašnu-

მღრ. ↗ daššuwant-²

tašu i- (*ხურ. საკულტო/საგადრო ინვენტარი*)

taššumaš (< ta-šumaš)

↗ ta¹; šumaš

dašuwa - (*I, trans.*) დაბრმავება

part. tašuwa ant- დაბრმავებული

dašuwant-¹, tašwant- ბრმა

= ^{LÚ}IGI.NU.GÁL

daššuwant-² ძლიერი, მტკიცე

მღრ. ↗ daššu-

daššuwatar (*n., r/n-ფუძ., დ.მ., ძალა?*)

tašwant-

↗ dašuwant-¹, tašwant-

tat (< ta-at)

↗ ta¹; -a²

tattalušk- გამოსციდება, გათავისუფლება

nom. act. tattaluškiwar

tattapala- (*adj.*, *დ.მ.*, *გვხვდება* “ბრწყინვალეს” *კვერლით*)

tattarai- (*I*) (*იატაკის*) გაწმენდა, ღაგვა (?)

^{DUG}**tatemmi-** (*c.*, *ჭურჭელი*)

tati, d ti (*ხურ.*) სიყვარული (?)

– tatiya duwarniya (*ხარიტუალო შესაწირი*)

tatiya- (*I*) გება (?) (*კურისა ან სხვ.*?)

tatra - (*II*) (*ვისიმე*) წაქეზება, მგრულად განწყობა

tatrant- კუთხოვანი, წვეტიანი, წახნაგოვანი (*ქვა*); მარქენალი (*ხარი*)

^{URU}**tauniyail** (< *გოპონიმი* ^{URU}Tauniya/Tawiniya + *წარმომავლობის სუფ. -il*) ქ. თაუნიელი/თავინიელი

^{GIS}**tauri-** (*n.*, *საკულტო ობიექტი?*; თუ ^DTauri?)

tauti- (*ხურ.* *სამისხო გერმინი, c.*)

tawal- (*n.*, *l-ფუძ.*) (*საკულტო სასმელი, ლუდის სახეობა*)

nom. agent. ^{LU}tawalala- (*c.*) tawal-სასმელის მიმგანი

tawalla- (*ფართობის ერთეული, დაახლ. 257 შ*)

◀**dawalliya-** (*ლუვ.*, *denom.* *dawalla/i- თვალისა < t wa/ - თვალი) ბოროტი თვალით ყურება

tawana¹ (*adv.*) მუსტად, დაწვრილებით, გაუყალბებლად

tawana², **danna** (*inf. II*)

↗ da⁻⁸

(MUNUS) **tawananna-** (*ხათ.?, დედოფლის ტიტული*)

ფაღ. tawananna- დედოფალი, მმართველი (*ქალი*)

dawani- (*c.*) ჯოხი, კვერთხი

ლუგ. d wana/i- დერო (?)

dawanzi (*inf. I*)

↗ da⁻⁸

dawar (*nom. act.*)

gen. dawaš

– MUNUS-aš dawar ქორწინება; taknaza dawaš SISKUR მიწიდან ადების რიგული (*რიგულის სახელწოდება*); taknaza dawaš memianuš (*pl. acc.*) “მიწიდან ადების” (*სარიგული*) სიტყვები

↗ da⁻⁸

NINDA **tawaral-**, **taural-** (*n., l-ფუძ., პური/ნამცხვარი*)

NINDA **tawataimi-** (*c., პური/ნამცხვარი*)

tawati-^{SAR} (*n., ბოსტნეული*)

tawila- (*c., დ.მ., გვხვდება რიგულის აღწერილობაში*)

LÚ/m **tazzel(li)-** (*c., ქურუმის სახეობა, მელიცეებისა და მავიური ფორმულების წარმომთქმელი*)

⇒? LÚ GUDÚ

te- (*I*)

↗ tar-, te-

te ummi- (*subst., დ.მ.*)

teya a- (*c., დ.მ.*)

teya ališk- (*vb., დ.მ.*)

teyant-, tiyant- (*part.*)

➤ dai-, tiya-

^{URUDU/GIS}**tekan-** (*n., n-ფუძ.*) თოხი, წერაქვი

tekan- (*n., n-ფუძ.*) მიწა

= KI; *gen.* taknas; *dat.-loc.* takni, tagan; *abl.* tagnaza, takanza

– dankui tekan/ GE₆ KI-an შავი (ბნელი) მიწა, ქვესკნელი; KI-an kinuwantan დამსკლარი, დახეთქილი, ნაპრალებიანი მიწა
მღრ. ➤ taganzipa-

tekri (*subst., დ.მ., იხმარება როგორც adv. და int.*)

tekku- (*-ფუძ.?, subst., დ.მ.*)

tekkušš(a)nu-

➤ tikkušš(a)nu-, tekkušš(a)nu-

Telipinu (*ანთროპონიმი, ხეთების მეფე*)

^DTelipinu, Telipuna, D/Talapinu (*ხათ. თეონიმი* “გამოჩენილი ვაჟიშვილი”)

telipuri- (*ხათ., c.*) ოლქი, რაიონი

^{DUG}**telupi-** (*n., ჭურჭელი*)

tem(m)i- (*ხურ., სამისნო გერმინი*)

tenawa- ქვესკნელის მდინარე(?; *მღრ. ბერძნული მითოლოგიიდან სტიქსი ან ლეთე*)

^D**Teneraiu-** (*ხათ. თეონიმი*)

^D**Teniraya-** (*ხათ. თეონიმი*)

^{GIS}**t pa-**

➤ ^{GIS}tipa-

tepawa - (I) დაპაგარავება, დამცრობა
↗ tepu-

tepawaz (*adv.*) მცირე რაოდენობით
↗ tepu-

tepawešš- (I, *იშვიათად med.-pass.*) დაცოგავება, შემცირება
part. tepaweššant- დაცოგავებული, შემცირებული (= მიწურული, მილეული, *იოქმის წელიწადზე*)
↗ tepu-

tepnu- (I, *trans.*) შემოკლება, შემცირება, შეკვეცა; დამცრობა, (*სამსახურებრივი*) დაქვეითება
inf. tepnumanzi; *iter.* tepnušk-; *nom. act.* tepnumar (*n., r/n-ფუძ.*)
დაქვეითება, დამცირება
– anda tepnu- (*სამღერის*) შემცირება, შეკვეცა (= გაღალახვა?)
↗ tepu-

tepšanu- (I, *trans.*) გახმობა, გაუუჭება
↗ tepšu-

tepšawatar (*აბსტრ., n., r/n-ფუძ.*) გამოფიცვა
dat.-loc. tepšawanni
↗ tepšu-

tepšawešš- (I, *intrans.*) გახმობა, გამოშრობა, დაჭკნობა
↗ tepšu-

tepšu- გამხმარი, გამომშრალი; (*აგრეთვე*) უნაყოფო
denom. tepšanu- (I), tepšawešš- (I); *აბსტრ.* tepšawatar

tepu- ცოგა, მცირე, უმნიშვნელო
abl. tepawaz (*adv.*) მცირე რაოდენობით; *denom.* : tepawa - (I), tepnu- (I), tepawešš- (I)

teput(a)- (*-ფუძ.?, subst., პურის დასაქუცმაცებელი ხელსაწყო?*)

terawartanna (terurtanna, teraurtan) (*ჰიპოლოგიური ტ.ტ.*) სამ ბრუნში / წრეში

teri- (*tri-) (*რაოდენობითი რიცხვითი სახელი*) სამი
– teriyaš UD-aš KASKAL სამი დღის (სავალი) გზა

teri(ya)n (*რიგობითი რიცხვითი სახელი*) მესამე
– teri(ya)n (*adv.*) მესამედ; teriyalla- (*სასმელი სამი ინგრედიენტით?*)

terip(p)- ხენა
part. terippant- ; *iter.* terippišk-; *inf.* I terippuwanzi
– A.ŠA terippi- (^{A.ŠA}terippi-) (*n.*) მოხსნული მინდორი

terišk- (*I*) შეუპოვრობა, წინააღმდეგობის გაწევა

^{TUG}**terma-** (*n.*, *განსაცემელი*)
abl. ^{TUG}termaz

terurtanna
➤ terawartanna

([⚡])**te/iššai-** (“*ლუკ*”, *I*) შესაბამისი ფორმის მიცემა, გამოძერწვა, ნიმუშის/მოდელის გაკეთება; (*აგრეთვე*) ჯარის მოწყობა; დაძვრა (*სალაშქროდ*)
iter. ([⚡])teššaišk-; *part.* teššant-, tiššant- (*c.*), tiššan (*n.*, *nom.-acc.*)

^{MUNUS}**tešant-** (*c.*, *მსახური/ მოხელე ქალი*)

teš a- (zaš ai-, zaz ai-) (*c.*) ძილი, სიზმარი
= Û; *adj.* tešhalli- მიძინარე

teš aniya- (*I და med.-pass.*) სიზმარში გამოცხადება
= Û-a-; *iter.* teš anišk-

tešk⁻¹ (*iter.*)
➤ tiya⁻¹

tešk⁻² (*iter.*)
➤ dai-, tiya-

teškizzi (*ხურ.*, *მმართველობის აღმნიშვნელი ტერმინი*)

tešt(a)-

7 tiešt(a)-

^(DUG) **teššum(m)i-, tiššum(m)i-** (c., *თიბის სახმისი*: ფიალა, თასი)

– teššummin tiššai- თასის გამოდერწვა

tet(t)an- (n.)

7 ^(UZU) tita(n)-, tetan-

tetana- (c.) თმა

– galgaltaneš tedaneš გაპარსული თმა

^D **Tetepiri-** (ხათ. *თეონიმი*)

tet ai-, tit ai- (*med.-pass.*; II, *ძლიან იშვიათად I*) ქუხილი

nom. act. tet eššar/tit iššar (n., *r/n-ფუძ.*) ჭეჭა-ქუხილი, ავღარი (BÚN);

tet ima- (c.) ჭეჭა-ქუხილი; *iter.* tet išk- (*med.-pass.*) ქუხილი; tet uwar (n., *r/n-ფუძ.*) ჭეჭა-ქუხილი

– EZEN₄ tet ešnaš/ tit išnaš, EZEN₄ tet uwaš ჭეჭა-ქუხილის დღესასწაული

tetkunuš- (*შეცდომით*, tekkušš(a)nu-ს *ნაცვლად*)

-ti-/ta- (*enclit., pron. poss. II*) შენი

sg.nom. c. -tiš, -teš; *acc.* -tin; *nom.-acc. n.* -tit; *gen.* -taš; *dat.-loc.* -ti; *dir.*

-ta; *pl.nom. c.* -tiš/-teš; *acc.* -tuš; *dat.-loc.* -taš

ფაღ. ti (*pron. pers. II*) შენ

ლკვ. t (*pron. pers.*) შენ (?)

^{GIS} **tieššar** (*ავრეთვე* ^{GIS} TIR-šar, ^{GIS} TIR გყე) (n., *r/n-ფუძ.*) გყესარგავი, ხილის ბაღი

tiešt(a)- (c., *დ.მ.*)

tiya¹ (I) ნაბიჯის/ფეხის გადადგმა, სიარული, (*რაიმესთან, ვინმესთან*) მიახლოება, (*საღმე*) დგომა, დადგომა; (*ავრეთვე რისიმე*) მოხდენა; (*med.-pass., მხოლოდ 3sg.praes.*) (*საღმე*) მოხვედრა

part. tiyant-, tint-; *nom. act.* tiyawar; *inf.* I tiyawanzi; *Inf.* II tiyanna; *iter.* tešk-, tiššik-, tiššakk-

Inf. I/II *supin.* + tiya- (/ da- აღება / dai- დაღება) (*რაიმე მოქმედების*) დაწყება, (*რაიმე მოქმედების შესასრულებლად*) მზად ყოფნა:

LUGAL-uš ir awanzi tiyazi მეფე (და)იწყებს ღვთაებების შემოვლას მსხვერპლშეწირვით; peškiwan tiyaweni მზად ვართ მივცეთ ხოლმე; takšan tiya- შეკრება, (სადმე) ერთად მისვლა/დგომა; UD-az takšan tiyazi შუაღლე (სიგყვასიგყვით: დღის შუაგული) (და)დგება; გვხვდება შემდეგ მზნისწინებთან, მზნიმღვლებთან ერთად: anda, appa, appan, appanda, ar a, arša, awan ar a, hanti, kari, katta(n), menahhanda, para, piran, šara, šer, šer para: anda tiya- (სადმე) შესვლა, შებიჯება; (ვისიმე) გვერდით დადგომა; appa tiya- უკან დახევა; appan tiya- (ვისიმე) უკან სიარული, გაყოლა, დევნა; appanda tiya- (ვისიმე) გვერდით დადგომა, მხარში ამოდგომა; ar a tiya- შორს/იქით/განზე დგომა; arša tiya- განზე დგომა; უკან დახევა; awan ar a tiya- განზე დგომა; ღალაგი; anti tiya- დაპირისპირება, გაკიცხვა, მხილება, დადანაშაულება, (ვინმემე) ჩივილი (სასამართლოში), (ვისიმე) მიგოვება; kari tiya- (ვინმეს) ნებაზე სიარული; (ვინმეს მიმართ) მოწყალების, ღმობიერების და ა.შ. გამოჩენა; katta(n) tiya- ჩამოსვლა (ცხენიდან, ეგლიდან); (ვინმესთან) მისვლა, მიახლოება; mena anda tiya- (ვისიმე) შესახვედრად წასვლა; para tiya- გზის გაგრძელება, წინ სიარული; piran tiya- (ვისიმე) წინ დგომა, სიარული; šara tiya- ადგომა, აღმართვა; (ადვილიდან) დაძვრა, გამგზავრება; šer tiya- (რაიმემე) დაბიჯება; გადავლა; გვერდის ავლა (უყურადღებოდ დატოვება?); šer para tiya- მევით გამოსვლა

tiya⁻²

➤ dai-, tiya-

tiyala- (adj., დ.მ., ახასიათებს სელის ქსოვილს)

tiyalai- დაფარვა, (რისიმე) წამოცმა, (ქსოვილის) გადაჭიმვა, შემოჭერა

part. tiyalant- გადაჭიმული (ითქმის ქსოვილზე)

tiyammar (n., r/n-ფუძ.) თოკი, ბაწარი, გროსი

tiyanna¹ (inf. II)

➤ tiya⁻¹

tiyanna² (inf. II)

➤ dai-, tiya-

tiyanniya⁻¹ (I) მოთავსება, დადება
supin. tiyanniyawan
მდრ. ႁ dai-, tiya-

tiyaniya⁻² (I, დ.მ., აღწერს ჯაღოთი გამოწვეულ შედეგებს)
iter. tiyanešk-
ლუგ. tiyanišš(a)- გავსება, დაცობა
მდრ. ႁ tinniša-

tiyant⁻¹, tint- (*part.*)
ႁ tiya⁻¹

tiyant⁻², teyant- (*part.*) დასმული, დანიშნული; დაკავებული/
ოკუპირებული; უზრუნველყოფილი
denom. tiyandai-, tiyantai- (II) მოთავსება, დადება
– piran tiyant- უზრუნველყოფილი (*საკვებით*), მოვლილი
ႁ dai-, tiya-

^(GIS) **tiyarit-** (*ხეთ.-ლუგ., n., pl. tantum?*) თითისგარი (?)
pl.dat.-loc. ^(GIS) tiyaridaš; *inst.* ? tiyarrit
ხურ. tiyari (*საკულტო/საგაძრო ინვენტარი: თითისგარი?,*
ჩირადღანი?)

tiyatar (*nom. act.*)
gen. tiyannaš
ႁ dai-, tiya-

tiyati- (*c., სამკურნალო მცენარე?*)

tiyawa[- (*subst., დ.მ.*)

tiyawanzi¹ (*inf. I*)
ႁ tiya⁻¹

tiyawanzi² (*inf. I*)
ႁ dai-, tiya-

tiyawar¹ (*nom. act., n., r/n-ფუძ*)
– EZEN₄ UGU tiyauwaš “აღვომის/ გამგზავრების დღესასწაული”
ႁ tiya⁻¹

tiyawar² (*nom. act., n., r/n-ფუძ*)

– arkuwar tiyawaš ღვთაებისადმი (*თავის მართლებით*) მიმართვის სიტყვები/რიტუალი; EZEN₄ GIBIL tiyauwaš ახალი (ქურუმის) დანიშენის დღესასწაული

➤ dai-, tiya-

^{NA4}**tikizzi**[- (*მინერალი*)

tikran (?)

tikkušš(a)nu-, tekkušš(a)nu- (*ვისიმე*) ჩვენება, გამოვლენა, წარდგენა

tilipunaya[- (*ჭურჭელი ხელსაწყო?*)

tilmuddu (?)

DUG/URUDU **tilupi-** (*n., სპილენძის ჭურჭელი*)

GADA **tiluri** (*იკითხება: kattiluri- განსაცმლის სახეობა*)

GIS **timma ila-** (*ხის ხელსაწყო ან ავეჯის ელემენტი*)

timmi i (*ხურ., საკულტო/საგადრო ინვენტარი*)

tinniša- (*n., ავადმყოფობა, დამბლა?*)

შდრ. ➤ tiyaniya⁻²

tint-, tiyant- (*part.*)

➤ tiya⁻¹

tin(n)u- (*I*) მოღუნება, პარალიზება

GIS **tipa-** (*tipa-, მოკვიანებით t pa-*) *c.* კოვბი (?), ჩამჩა (?)

tibi, tebi (*ხურ., საკულტო ტერმინი; შდრ. ხურ. tiwe* სიტყვა, საქმე)

(♣)**tiššai-**

➤ (♣)te/iššai-

tiššakk-, tiššik- (*iter.*)

➤ tiya⁻¹

tiššan (*part., sg.nom.-acc., n.*)
tiššan (*adv.*) მზად, სწორად, შესაბამისად
↗ (↖)te/iššai-

tišanu- (*c.*) ღომბა

KUŠ/UZU tiššar (*r/n-ფუძე?, ცყავის ნაჭერი, რომელიც გამოიყენებოდა წამლების დამზადებისას*)
dat.-loc. tišni, tišniti

tiššatu- (*pl.nom.-acc., n.*) ენები (= *ენის სარიტუალო გამოსახულებები*)

tiš a-, teš a- (*vb.*) ფრთხილად/ყურადღებით ყოფნა
– ↖ tiš a-wa-za ფრთხილად/ყურადღებით იყავი!

tiši (*ხურ. საკულტო ტერმინი*)

tiššik-
↗ tiya-¹

tišimzi i (*ხურ. ტერმინი, კეთილდღეობის აღმნიშვნელი?*)

tišna (*ხურ. საკულტო ტერმინი; შდრ. zazantiš i*)

t šnit (“*ლუკ.*”, *n.*) ჩანთა, გომარა (?)

(DUG) teššum(m)i-, tiššum(m)i- (*c., თიხის სასმისი: ფიალა, თასი*)

GIŠ tit[- (*ხის ჭურჭელი*)

(UZU) tita-¹
↗ ^(UZU)tita(n)-, tetan-

titta-² (*vb., დ.მ.*)

↖ **titaim(m)a/i-** (*ლუკ., part.*)
↗ ^(UZU)tita(n)-, tetan-

titayali (?)

tittalitaimi- (“ლუჯ”, *part.*) დაზიანებული, გაცრეცილი (*ითქმის ქსოვილებზე*), გადაგდებული, უვარგისი (*ჭურჭელი*)

^(UZU) **tita(n)-** (*c.*), **tetan-** (*n.*) ქალის მკერდი; ღერილი, ძუძუს თავი, ცური, ჯიქანი
denom. *tit(t)iya- (*part.* tit(t)iyant-)

ლუჯ. t tan- ქალის მკერდი; ძუძუს თავი (*denom.* *tit(a)i- ძუძუს წოვება); † titaim(m)a/i- (*part.*) ძუძუთი გამოკვეთილი (*ითქმის ჩვილ ბავშვებზე*)

titant¹ (*part.*) ძუძუმწოვარა (*ბავშვი*)

➤ ^(UZU) tita(n)-, tetan-

***titant**² (*subst.*, *ღ.მ.*)

sg.nom. c. titanza

tittanu-, **titnu-** (*I*) დაღმა, დასმა, ხელდასხმა

Inf. I tittanumanzi; *nom.act.* tittanumar; *iter.* titanušk-, titnušk-; *part.* tittanuwant-

– *გვხვდება შემდეგ მზნისწინებთან, მზნიბელებთან ერთად:* anda, appa, ar a, awan ar a, katta(n), para, parranda, šara: anda tittanu- ჩასმა, დასმა, მოთავსება; მოწესრიგება; შერიგება; appa tittanu- ხელახლა დასმა, დანიშვნა; ar a tittanu- განზე/იქით გადაღება, მოხსნა; მოშორება; awan ar a tittanu- განზე/იქით გადაღება, მოშორება; kattan tittanu- ჩამოქვეითება, დამცირება; para tittanu- გაცემა; parranda tittanu- (*რაიმეზე*) გადახტომა; šara tittanu- (*ვისიმე*) აყენება, (*რისიმე*) აღმართვა; ასაჯანყებლად წაქეზება; (*საჭმლის*) მირთმევა; (*ცხენისთვის საკვების*) დაყრა; (*გარკვეული დროის*) დასრულება, გავლა, გატარება; (*გზის მონაკვეთის*) გავლა; (*დღესასწაულის*) შესრულება, დასრულება

titeššai- (*გაორმაგ.* (†)te/iššai- ?)

➤ (†)te/iššai-

tit ai-

➤ tet ai-, tit ai-

tittiya¹ (*I*) ჩასმა, მოთავსება, (*ქალაქის*) დაფუძნება; დადგენა, განსამდგრა

part. tittiyant-

***tit(t)iya**⁻² (*denom.*, I) (*trans.*) ძუძუს წოვება, აგრეთვე დამშვიდება, დაწყნარება

part. tit(t)iyant-

⌚^(UZU) tita(n)-, tetan-

tittiyant⁻¹ (*part.*) მოთავსებული, ჩასმული; დადგენილი, განსაზღვრული; გაერთიანებული; აგრეთვე არსებული (*სამისნო ტექსტებში აღნიშნავს ნორმალურ/ არაპათოლოგიურ მდგომარეობას*)

– nu utn maniya ešker nu URU.DIDLI. I.A GAL.GAL-TIM tittiyanteš ešer ისინი მართავდნენ ქვეყანას და დიდი ქალაქები (მათ) ჰქონდათ მიკუთვნებული (*სიტყვასიტყვით: (მათთვის) იყვნენ განსაზღვრული*)
⌚ tittiya⁻¹

tit(t)iyant⁻² (*part.*) ძუძუთი გამოკვებილი; მოვლილი

⌚ *tit(t)iya⁻²

titin(a)- (*საკულტო დანიშნულების საგანი*)

titiššalli- (“*ლუკ.*,”*c.*) ძუძუთა ბავშვი, ჩვილი

^(UZU) **titita**- (*n.*) ცხვირი; დინგი

titnu-

⌚ tittanu-, titnu-

tidupa- (*ჰიპოლოგიური ტ.ტ., დ.მ.*)

– nišuwaniwa tidupa (*დ.მ.*)

^{GIS} **tiddutri**- (*n.*, ხელსაწყო/ იარაღი)

tiwali-^{SAR} (*n.*, მკენარე)

მდრ. ⌚ tiwali(ya)-; ^(GIS) tiwari(ya)-; ^D Tiwat-

tiwali(ya)- (*ლუკ., adj.*) მზის (დვთაების)

მდრ. ⌚ tiwali-^{SAR}; tiwari(ya)-; ^D Tiwat-

^(GIS)**tiwari(ya)-** (ლუჯ., *n.*, სარიტუალო დანიშნულების მქონე მცენარე?; დაკავშირებულია მზის ღვთაებასთან)
მდრ. ႁ tiwali-^{SAR}; tiwali(ya)-; ^DTiwat-

^D**Tiwat-** (ლუჯ.) მზე, მზის ღვთაება
= *nom.* ^DTiwaz/ ^DUTU-(wa)-az
ფალ. ^DTiyaz

(♣) **tiwatani(ya)-** (ლუჯ.) წყველა
part. (ლუჯ.) tiwataniyamma-

tiwatašša (-ფუძ., ვერცხლის სავანი, ნახსენები ერთ ბოძების გეგსტში)

***tri-** სამი
ႁ *teri-*

-du, -tu (*enclit., pron. pers. II, sg. dat., acc., < -ta უკუქცევითი ნაწილაკის -za-ს წინ*)
– na-aš-ma-du-za-kán (< *nu + asma + -ta + -za + -kan); nu-ud-du-za (< *nu + -ta + -za)
ႁ -ta⁵, -du/-tu

^m**Tu, ^mTu-ut** (მემოკლ., = Tuthaliya ანთროპონიმი, მეფის სახელი)

tuekka-, tukka- (*c.*) სხეული; პირი/პიროვნება/პერსონა; თვითონ;
(ავრეთვე) კიღური
= NÍ.TE

tuel (*pron. pers. II gen. sg.*)
– tuel ŠU-it შენი ხელით
ႁ *zik*

tueni, tu eni (*ხურ. საკულტო/საგადრო სავანი*)

tu ai- (*I, med.-pass.*) ხრიალი, ხროგინი, ქოშინი
nom. act. tu ima- (*c.*), tu iyatt- (*c.*); *iter.* tu ešk-

tu alzi-, tu ulzi- (*ხურ., c./n., შესაწირი*)
– EZEN₄ tu alzi-/ tu ulzi- (დღესასწაულის/რიტუალის სახელწოდება)

tu an- (*n., დ.მ., ხის ან ლითონის სავანი*)

tu ara- (“*ლუკა*”? *აალებადი ნიეთიერება*)

^{TU7}**tu a[-** (*წვნიანი კერძი*)

tu eni, tueni (*ხურ. საკულგო/საგადრო სავანი*)

tu ešk- (*iter.*)

↗ **tu ai-**

tu iyatt- (*c., t-ფუძ.*), **tu ima-** (*c.*) ხრიალი, ხროგინი, ქომინი

↗ **tu ai-**

^{LÚ}**tu (u)kanti-, ta ukanti-** (*ხათ.*) გახტის მემკვიდრე უფლისწული
აბსტრ. **tu ukanta it-** (<*tu ukanti-* + *ლუკ. სუფ. -a i(t)-*) მემკვიდრე
უფლისწულის სტატუსი (*ბიგევაბიგევიოთ*: მემკვიდრე უფლისწულობა)

^{DUG}**tu gapiša-** (*ოუ ta gapiša- ?*) (*სახმისი, მღრ.* ^{DUG}*ta akappi-*)

tu kukur (*subst., დ.მ., მხახურის/ მოხელის აღმნიშვნელი?*)

tu liš- (*med.-pass., დ.მ.*)

tu š-, tu uš- (*იშვიათად tu uiš-*) (*med.-pass., მოვეიანებით I*)
(*ჩა*)მოჭრა, შეკვეცა; (*რაიმესგან/ვინმესგან ვისიმე/რისიმე*)
ჩამოშორება, გაყრა; დასრულება; (*med.-pass.*) დასრულება

part. **tu šant-** (*tu ušant-*); *nom. act.* **tu šuwar;** *inf. I* **tu šuwanzi**
(*tu ušuwanzzi*); *inf. II* **tu šanna** (*tu uššanna*); *durat.* **tu šannai-**/
tu šaniya- (*II*)

– **na-an-ši-kán tu šanta** (მშობლები) მას (/ქალიშვილს)
ჩამოაშორებენ მას (*ე.ი. ქალიშვილის იძულებით წამყვან/*
მომტაცებელ კაცს)

anda tu š- მოჭრა, ჩამოჭრა; **hanti tu š-** (შუაზე) გაჭრა

tu šalau (?)

tu šanna, tu uššanna (*inf. II*)

↗ **tu š-, tu uš-**

tu šannai-/ tu šaniya- (*durat., II*)

↗ tu š-, tu uš-

tu šant-, tu ušant- (*part.*) ჩამოჭრილი; დასრულებული,
შემოკლებული/შეკვეცილი

↗ tu š-, tu uš-

tu ši tu ši (*დ.მ., ძველბეითური რიგუალიდან*)

tu šuwanzi, tu ušuanzi (*Inf. I*)

– ^{GIS}SAR.GEŠTIN-aš tu ušuanzi ვენახის დასაკრეფად

↗ tu š-, tu uš-

tu šuwar (*nom. act.*)

gen. tu šuwaš

– EZEN₄ ^{GIS}GEŠTIN tu šuwaš როვლის დღესასწაული

↗ tu š-, tu uš-

tu tu iya- (*ოუ da da iya- ?*) (*I*) ქნევა (?), კმევა (??)

tu uessar, tu uiššar (*n., r/n-ფუძ., განმწმენდი ნივთიერება*)

tu uī-, tu uwai- (*c.*) ბოლი, კვამლი

tu uiš-

↗ tu š-, tu uš-

tu uitar (*subst., დ.მ.*)

(L^U) **tu ukanti-**

↗ (L^U) tu (u)kanti-, ta ukanti-

Tu uleli- (*ბათ. თეონიმი*)

tu ulzi-, tu alzi- (*ბურ., c./n., შესაწირი*)

– EZEN₄ tu alzi-/ tu ulzi- (*დღესასწაულის/რიგუალის სახელწოდება*)

tu upušta- (*ბელსაწყო/იარაღი*)

მღრ. ↗ ^{NA4}ta apšetai-, ta apzittai-, ta upašta-; (^{GIS})da uppazi-

GIŠ tu upzi- (სარიგულო დანიშნულების სავანი)

NINDA tu urai- (ნ., პური/ნამცხვარი)

du ru[- (დ.მ)

– EZEN₄ du ru[- (დღესასწაულის სახელწოდება)

tu uš-

↗ tu š-, tu uš-

tu uššanna (*Inf. II*)

↗ tu šanna, tu uššanna

tu ušant-

↗ tu šant-, tu ušant-

tu uš(š)iya- (*I*) ლოღინი, დაცდა (დაუცდის; დააცდის)

შდრ. ლუკ. 4:ta uššiya- წყნარად, ჩუმად ყოფნა (?)

tu ušuwanzi

↗ tu šuwanzi, tu ušuwanzi

tu uwai-, tu ui- (*c.*) ბოლი, კვამლი

tu uwar (დ.მ)

tuikka-

↗ tuekka-, tukka-

LÚ duyanalli- (*c.*) მოადგილე (*სიტყვაბიძგვით: მეროე კაცი*)

duk(k)/dug(g)- (*med.-pass.*) ხილვადი, შესაჩნევი, თვალსაჩინო, მნიშვნელოვანი (ყოფნა)

inch. dukkešš- (*I*)

– *UL* dukkari უმნიშვნელოა, არ არის გასათვალისწინებელი

tuk, tug (*pron. pers.II gen.sg.*)

↗ zik

tukka-

7 tuekka-, tukka-

tuk(k)anzi- (*n.*, ცხენის, საქონლის საკვები?, თივა, ჩალა ან მისი?)
მდრ. 7 tukzi-

dukkešš- (*I*) მნიშვნელოვანი (გახლომა)
7 duk(k)-/dug(g)-

dukleri- (*c.*, შესაწირი, საღვრელი?)

tukzi- (*n.*, დ.მ.)
მდრ. 7 tuk(k)anzi-

tuliya- (*c.*) კრება, საკრებულო (აერთიანებდა ხათუსას დიდებულებს, მსახურთა სხვადასხვა კატეგორიას; განიხილავდა სასამართლო და სხვა საქმეებს)
ლუვ. *t liya-

tulliti (*ხურ.* სამისნო გერმინი, ღვიძლის ნაწილი?)

tumamerni (*ხურ.* საკულტო/საგადრო საგანი)
მდრ. 7 tumabirni; tumi; tuni

^L**dumanali-** (*c.*, მსახური/მოხელე “სასამართლო ოქმებიდან”)

(♣)**tum(m)antiya-**, **dummanteya-** (“ლუვ.”, *c.*) სმენა, გაგონება, მორჩილება
ლუვ. t mma(n)ti(ya)- სმენა (< *t mmant- ყური; სმენა)
იერ. AUDIRE + MI-(ma)-ti

(♣)**dumantiyala-** (“ლუვ.”, ანაგ.) სასმენი შესავალი, მილი
7 (♣)tum(m)antiya-, dummanteya-

^E**tummantiyatt** - (“ლუვ.”, შენობა, შენობის ნაწილი, განკუთვნილი აუდიენციისთვის)
7 (♣)tum(m)antiya-, dummanteya-

tumabirni (*ხურ.* საკულტო/საგადრო საგანი)
მდრ. 7 tumamerni; tumi; tuni

^(NINDA)**tumati-** (c., პური/ნამცხვარი)

tumi (ხურ. საკულგო/საგაძრო სავანი ?)
შდრ. Ⴀ tumamerni; tumabirni; tuni

duminuwant- (subst., დ.მ.)

^{GIŠ}**tumpanni** (= ? ^{GIŠ}tuppani-)

tunna (შემოკლ. დაწერილობა ფორმისა tunnak(k)išna)
Ⴀ tunnakkiš(n)-

tunnakkiš(n)- (n., r/n-ფუძ.) შიდა ოთახი, საძინებელი
= É.ŠÀ; sg. nom.-acc. tunnakkiš; gen. dunnakkešnaš; dat.-loc. du[nnake]šni; dir. tunnak(k)išna; *tunnakkešnant- (c. / É.ŠÀ-nanza sg., erg.)

^{NINDA}**tun(n)aptu-** (dunnapdu-, tuniptu-) (c., პური/ნამცხვარი)

^{GIŠ}**TIR dunnariya-** (გყის სახეობა ან სახელწოდება)

tunaššallatar (subst., დ.მ.)

duni⁻¹ (საჭმელი)

^{NINDA}duni- (c., პური/ ნამცხვარი); ^{TU7}duni-/tuni- (წვნიანი კერძი ან ფაფა)
ლუვ. ^{TU7}dunit- (nom.-acc. duniša)

tuni² (ხურ. საკულგო/საგაძრო სავანი; გამოიყენებოდა თეშუბისა და ხებათის კულგში; ფეხების შესაწყობი სკამი?)
შდრ. Ⴀ tumamerni; tumabirni; tumi

^(NINDA)**tunik-, tuning-** (n., პური/ნამცხვარი)
sg. gen. tuningaš

^{NINDA}**tuniptu-**

Ⴀ ^{NINDA}tun(n)aptu-

duntariyaš a- (c.) ხილვა, მოვლენა(?)
ლუვ. duntariyaš a- სიზმარი

tuntuli- (*n.*, *მცენარე*)

dundumami- (*subst.*, *დ.მ.*, *დაკავშირებულია ქვესკნელთან?*)

dundumar (*დ.მ.*)

^(GIS)**tuppa-** (*c.*) ყუთი, სკივრი, კალათა

– É tuppāš საწყობი, ბეღელი; LÚ (É) tuppāš საწყობის/ბეღლის მუშა; É LÚ tuppāš საწყობის/ბეღლის მუშის სახლი

tupala- (*c.*) მწერალი

➤ tuppi-

LÚ **tuppalanuri-**, **tuppanuri-** (*c.*, *ხეთი მალაღი თანამდებობის პირი უგართულ ტექსტებში*)

LÚ **tuppanali-** (*c.*) მწერალი

➤ tuppi-

^(GIS)**tuppanni-** (*c.*, *ჭურჭელი*)

მღრ. ➤ ^(GIS)tuppanni

LÚ **tuppanuri-**

➤ ^(LU)tuppalanuri-, tuppanuri-

^(DUG/D)**tupanzaki-**, dupanzakki- (*c.*, *ღვთაება თეშუბის აგრიბუკი; ჭურჭელი*)

tupanzi- (*ლუვ.?, რიგუალის სახელწოდება*)

tupparma- (*იკითხება: gap(p)arma-*)

➤ gap(p)arma-, kapparma-, kaparna-

LÚ **tuppaš a-** (*c.*, *მსახური/მოხელე; ბეღლის, საწყობის გამგე?*)

მღრ. ➤ ^(GIS)tuppa-

TU⁷**duppaš ainzi** (*ლუვ.?, pl.nom.*) (*წვნიანი კერძი*)

dupattanašši- (*ლუვ., gen.adj.* <*dupattar, dupattn- *ღარცყმა, სასჯელი*)

dupadupar

7 dupidupar, dupadupar

(♣)dupau(-) (-ფუძ?; ლუკ) დარცემა, სასჯელი
ლუკ. ♣dupaun[aššin] მათრახი(?) (<*dupa-)

tuppi- (n.) თიხის ფირფიტა

= DUB; UPPU/ UPPI, UPPA; tuppiyant- (c.; tuppianza sg. erg.)

– parkui tuppi (ფირფიტის) საბოლოო ვერსია (სიგყვასიგყვით: სუფთა პირი /ასლი); tuppiyaš uttar/ memian ფირფიტის სიგყვები (ტექსტი); tuppiyaz aniya-/ atrai- წერილობით გადმოცემა, წერილობითი დოკუმენტის შექმნა, ფირფიტაზე (ჩა)წერა; uttar tuppi(y)az (ოფიციალური) ჩანაწერი, წერილობით დამოწმებული ფაქტი

URUDU dupiyali- (“ლუკ”, c.) კომბალი, კეგი, გურბო

tuppiyant-

7 tuppi-

dupidupar, dupadupar (ლუკ, რიგუალის სახელწოდება)

ლუკ. (SISKUR/SISKUR.SISKUR)d padupar/*d padupan n. დარცემა, სასჯელი ან მისი. (კაორმაგ. *d pa- დარცემა, ცემა)

tupizzi(ya)- (adj., დ.მ., წყაროს ეპითეტი)

tupran (-ფუძ, უსიამოვნო მდგომარეობა)

dupriš(a)- (subst., დ.მ.)

– ^DU duprišaš დუფრისას ამინდის ღვთაება

SISKUR dupša i(t)- (“ლუკ”, c., რიგუალის სახელწოდება)

მდრ. ლუკ. (♣)dupša- (c., წყაროს სახეობა ან სახელწოდება)

tuburburi (ხურ., ღვთაების მოხმობის აღმნიშვნელი გერმინი)

(♣)dur შარდი (ლუკ.)

sg.nom.-acc. (♣)d r; abl. d nati

turapši (ხურ., სამისნო გერმინი)

^{NA4}**tu/li-ra-an** (ოკითხება: ^{NA4}kur¹-ku-ra-an)

↗ (^{GIŠ/NA4})kurkura-

^D**Turešgala-** (c.) (მზის ღვთაების ცხენების ღვთაებრივი) შემკაზმველი

↗ turiya-

(^{GIŠ})**turi-¹** (n./c.) ჯოხი, კვერთხი; შუბი (?)

= ^{GIŠ}ŠUKUR

– šakuwannaš ^{GIŠ}turi-/ ^{GIŠ}ŠUKUR საზეიმო/სააღლუმო კვერთხი (შუბი?); ^{LÍ}SIPAD-aš (^{GIŠ})turi- მწყემსის ჯოხი/კომბალი; tar uili ^{GIŠ}turi ძღვეამოსილი კვერთხი; turiyaš KÁ.GAL (ხათუსას ერთ-ერთი ჭიშკრის სახელწოდება)

turi-² (მინერალი, რომელსაც იყენებდნენ მინის დამზადებისას)

turiya- (I) (ცხენის, ეგლის) შეკაზმვა, (საქონლის) უღელში შებმა; (ავრეთვე) გაჭენება/ აღვირის მოქაჩვა გასაჭენებლად

= LAL; part. turiyant- (ეგლში) შებმული, შეკაზმული; nom.act. turiyawar შებმა (ცხენისა), აკაზმულობა; iter. turišk-

– ANŠE t riyawaš შესაბმელი ვირი; ANŠE.KUR.RA t riyawaš შესაბმელი ცხენი (სიგვეასიგვით: შეკაზმული ცხენი); ^{GIŠ}GIGIR t riyān antan შეკაზმული (და) გამზადებული ეგლი; turiyawa turiyawa ყოველი შებმისას

anda turiya- (ცხენების ეგლში) შებმა, (ეგლის) შეკაზმვა

turiyawanti- (adj., დ.მ.)

turiš - (med.-pass.) (intrans.) მიმაგრება, მიჭვლევა (ან მოხი.)

turišk- (iter.)

↗ turiya-

^É**duru anna-** სხვენი

= ^É ^{GIŠ}ÜR.RA

(^{NINDA})**turuppa-** (c., პური/ნამცხვარი)

duruš(š)e (ხურ., მმართველობის აღმნიშვნელი გერმინი) გმირობა, სიმამაცე

– ta aš iya durušiya (ხარიგუალო შესაწირი)

turuš a- (*subst., დ.მ.*)

tuš (< ta-uš)

⌈ ta¹; -a²

duš a- (*subst., დ.მ.*)

duši- (*ლუჯ., subst., დ.მ., არასასურველი რამ*)

dušk-, (*მოგვიანებით*) **duškiya-** (*I, აგრეთვე II და med.-pass.*) (*intrans.*)

გახარება, გამხიარულება; გართობა; თამაში

caus. dušganu- (*ვისიმე*) გახარება; *iter.* duškišk- (*supin.* duškiškewan);

nom.act. duškummar (*n., r/n-ფუძ.*)

მღრ. ⌈ *dušgariya-

duškaratt- (*c., t-ფუძ.*), **dušgaratar**, **dusagariyatar** (*n., r/n-*

ფუძ.) სიხარული, მხიარულება

⌈ *dušgariya-

dušgarawant- (*adj.*) მხიარული, გახარებული

⌈ *dušgariya-

*dušgariya- (*intrans.*) გახარება

nom. act. duškaratt-, dušgaratar, dusagariyatar; *adj.* dušgarawant-

duškariwa- (*subst., დ.მ.*)

^{NA4}**duški-** (*c., მკერავის ხელსაწყო, დამზადებული ქვისგან*)

ლუჯ. ^{NA4}duški- (*c.*) ობსიდიანი, კაქი

duškiya-

⌈ dušk-

duškišk- (*iter.*)

⌈ dušk-

duškummar (*nom.act., n., r/n-ფუძ.*)

⌈ dušk-

✦ **dušduma/i-** (ლუვ., *c.*, < *du-šdu ვინმესთვის რისიმე გაგებინება, შეგყობინება; შდრ. ხეთ. išduwa-) დაღასგურება, მოწმობა; ქვითარი ლუვ. *adj. gen.* ✦ dušdumašša-

tudamitta (*ხურ.*, სამისნო გერმინი; გეხვლება iri i, talim გერმინებთან ერთად)

^{MUNUS}**duttariyatiya-** (*c.*, მსახური/მოხელე; შდრ. ლუვ. duttariyata/i-ქალიშვილი)

tut ari- (*subst.*, დ.მ., სავანი, რომელზეც რაღაცას ათავსებენ)

tuti- (*c.*, *subst.*, დ.მ.)

^{URUDU}**t ti-** (*c.*, სპილენძის ხელსაწყო)

dutiya (*pl. nom.-acc. n.*, განსაცემლის სახეობა)

ლუვ. ^{SIG}d tiya- (*pl. nom.-acc. n.*) (მაგყელის ნაწარმი)

duddu-¹, (*ძვ.* **duwaddu-**, **tuwattu-** (*I*, აგრეთვე *med.-pass.*) (*ვისიმე მიმართ*) მოწყალების/ ღმობიერების გამოჩენა; (*ვისიმე*) ღმობიერად/ თანაგრძნობით მოპყრობა

subst. (c.) (*შეწყალების/პატიების/დანლობის*) თხოვნა, ვედრება

2.sg.imper. duddu, (*ძვ.* duwaddu, tuwattu (*int.*) შემიწყალე! დამინდე! მომიტყევე!; *iter.* duddušk-; *part.* dudduwant- მოწყალე, კეთილგანწყობილი(?)

– duddu halzišša i nu-mu DINGIR^{LIM}-YA ištamaš (ჩემს ღვთაებას) მოგიხმობ, რომ შემიწყალო! ყური დამიგდე, ჩემო ღვთაებაე!

ლუვ. duddu(wa)- (*ვისიმე მიმართ*) მოწყალების/ღმობიერების გამოჩენა

^(DUG)**duddu-²** (*c.*, ჭურჭელი)

duddumar (*n.*, *r/n-ფუძ.*) წყალობა (*ღვთაებისა*)

♣ duddu-¹, duwaddu-, tuwattu-

duddumesš- (*I, intrans.*) დაყრუება, დადუმება

♣*duddumi-

*duddumi- ყრუ

= Ⴓ. UB, Ⴓ. ႴB; *denom.*: duddumešš- (*I, intrans.*); duddumiya, duddumiya - (*I, trans.*) დაყრუება, დაღუქება; *adv.* duddumili

duddumiyant- ყრუ

Ⴓ*duddumi-

duddumili (*adv.*) ჩუმაღ, მღუმარედ, მაღულად

Ⴓ*duddumi-

duddunu- (*I*) (*ვისიმე*) შეწყაღება, (*ვისიმე მიმართ*)
კეტიღგანწყობიღების გაღოღენა
iter. duddunušk-; *part.* tuttunuwant-; *nom. act.* duddunuwar (*gen.* duddunumaš)

Ⴓ duddu-¹, duwaddu-, tuwattu-

duddupeššar (*n., r/n-ღუღ.*, *ღ.ღ.* ხალიზა, ჟარღაღი?)

Ⴔ¹**dudduš iyalla-** (*ხათ., c., მახხური/მოხელე სახახლის კარღე*)

duddušk- (*iter.*) (*ვისიმე*) ღმობიღრად/თახაღრღნობით მოჰყრობა

Ⴓ duddu-¹, duwaddu-, tuwattu-

tuttuwani- (*c., ბაღის მღენარე*)

dudduwant- (*adj., ღ.ღ.; part.?* გულმოწყაღე?)

მღრ. Ⴓ duddu-¹, duwaddu-, tuwattu-

dudduwara- (*გაორმაღ., II*) (*trans.*) (გა)გეხა, (ღა)მგერეღა

part. dudduwarant- გაგეხიღი, ღასახიღრეღული

მღრ. Ⴓ duwarna-, duwarniya-, duwarn i-

tuwa (*adv.*) შორს

tuwa(i)- (*vb., ღ.ღ.*)

tuwala- (*adj.*) ღაშორეღული, შორეღული

Ⴓ tuwa

Ⴔ⁷**tuwali-** (*წენიანი კერღი*)

duwan აქეთ

– duwan ... duwan აქეთ ... იქით; duwan duwann-a აქეთ და იქით;
duwan para აქამდე (*ადვილის და ღროის გარემოების მზნიშვლა*)

tuwandi i (*ხურ. გერმინი, კეთილდღეობის ან მპართველობის აღმნიშვნელი*)

– tuwandi iya (*სარიტუალო შესაწირი*)

duwarna- (II), **duwarniya-** (I), **duwarn i-** (I) (*trans.*) (გა)ტეხა, (და)მტვრევა

duwarna- (*med.-pass.*) (*intrans.*) (გა)ტეხა; *part.* duwarnant-; *iter.*

duwarnišk- (duwarašk-?); *inf.* duwarnumanzi; *nom.act.* duwarnuwar

– ar a duwarnai- ჩამოქცევა, ჩამონგრევა; მოტეხა, მომტვრევა

duwarni (*ხურ., გერმინი, კეთილდღეობის აღმნიშვნელი*)

– tatiya duwarniya (*სარიტუალო შესაწირი*)

tuwarši (*ხურ. საკულტო გერმინი*)

^Éduwašša (*-ფუძ.; ნაგებობა*)

^Éduwatna- (“*ლუუ?*”, *საკულტო ნაგებობა*)

pl. dat. ^Éduwatnanza

duwaddu-, **tuwattu-**

↗ duddu-¹, duwaddu-, tuwattu-

duwaduna- მიწისქვეშა წყლის დინება(?)

=? KASKAL.KUR

tuwaz, **tuwaza** (*adv.*) შორიდან, დიდი ხნიდან

↗ tuwa

tuzzi- (c.), tuzziyant- (c.) ჯარი, არმია (*შეიარაღებული ძალები*)

= ÈRIN^{MEŠ}; KARASĜ; ^{NINDA}tuzzi- (c.) ჯარისკაცის პური/ულუფა; *denom.*

tuzziya- (I) (*სამხედრო ძალების*) დაბანაკება; tuzziyašēššar (*n., r/n-*

ფუძ.) სამხედრო ბანაკი

– tuzziyaš iš a- (< EN KARASĜ) სარდალი

tuzumazuwant- (*adj., დ.მ., ეპითეტი სიგვევისა wappu-* ნაპირი)